

megismerkedjenek gazdaságirányítási rendszerünkkel, a mai magyar valóság örömeivel és gondjaival.

1983 egyik legnagyobb eseményeként értékeli a beszámoló, hogy a közelmúltban megállapodás jött létre a hazafias népfront és a szovjet baráti társaságok szövetsége között. hazánkban járt a lengyel hazafias nemzeti újjászületési mozgalom /pron/ küldöttsége is, s a tárgyalások befejeztével öt évre szóló, az együttműködést szabályozó szerződést írtak alá. a megélenkülő nemzetközi tevékenység jegyében tartózkodott budapesten a bolgár hazafias front és a csehszlovák nemzeti front küldöttsége. itt járt az ndk nemzeti frontjának delegációja is, amely egyebek között a kisvállalkozások működését tanulmányozta. számottevő a fejlődés az indokínai szocialista országok népfront-szervezeteivel fenntartott kapcsolatokban. /folyt. köv./ gi/pá/ig

00.10 161283 2342

--

sb0002 4 130 mtib1002

a hazafias népfront ... /2. rész/

meghatározó szerepet játszott a hazafias népfront országos tanácsa pozsgay imre főtitkár vezette delegációjának áprilisi, a térség három országát - vietnamot, laoszt, s kambodzsát - érintő látogatása. a tárgyalások eredményeként együttműködési megállapodásokat kötöttek.

a tőkés országokban tevékenykedő partnerekkel - elsősorban a különböző pártokkal - folytatott megbeszéléseket az őszinteség, a nyílt párbeszéd jellemezte. eredményeink, megnövekedett nemzetközi tekintélyünk nyomán jelentős mértékben nőtt a hazánk iránti érdeklődés. a tanácskozásokon elsősorban a hnf ,,tényleges szerepe,, a szocialista közösségen belüli viszonyok álltak a középpontban. a kétoldalu megbeszélések során bebizonyosodott: a világpolitikai kérdések eltérő megközelítése ellenére közös szándék a béke megőrzése, az, hogy meg kell akadályozni a nukleáris háborút.

erősödött a kapcsolat az ázsia, afrika és amerika fejlődő országaiban dolgozó szervezetekkel. megszilárdult az együttműködés a közel-keleti térség imperialistaellenes, haladó mozgalmaival. szót emelt a hnf a palesztin arab nép, a palesztin felszabadítási szervezet igazságos ügyéért, sikra szállt libanon függetlenségéért, s kifejezte tiltakozását izrael agresszív politikája ellen.

a hazafias népfront nagy fontosságot tulajdonított külföldi partnerei sokoldalú tájékoztatásának. ennek jegyében a hazánkban tartózkodó küldöttségek számára megteremti a személyes tapasztalatszerzés, ipari és mezőgazdasági, kulturális és tudományos intézmények felkeresésének lehetőségét. a külföldi partnerek részére ismertető, tájékoztató leveleket küldenek, beszámolva a mozgalom legfontosabb eseményeiről. /mti/

gi/pá/ig ag hgy

00.10 161283 1733

--

sb0003 4 130 mtib1003

az elsősegélynyújtás - kötelező és vizsgatantárgy az autósoknak

1983. december 16. - a jövő év elejétől kötelező tantárgyként oktatják az elsősegélynyújtást és a közlekedési egészségtant a járművezetőképző iskolákban és tanfolyamokon. a magyar vöröskereszt, valamint a közlekedési főfelügyelet illetékesei előkészítették a közlekedési miniszter január elsején hatályba lépő, erre vonatkozó rendeletének végrehajtását. a vöröskereszt szervezetek - amelyek javasolták, hogy az elsősegélynyújtási és a közlekedési egészségtani ismeretek elsajátítására is kötelezzék a járművezetést tanulókat - az iskolák felkérésére gondoskodnak arról, hogy szakemberek oktassák az elsősegélynyújtást. a közlekedési főfelügyelet elkészítette e tárgy oktatásához szükséges tantervet és tankönyvet. ez utóbbi a műszaki könyvkiadó gondozásában jelenik meg, január végén vagy február elején.

minden feltétel adott tehát ahhoz, hogy az ország mintegy hatvan járművezetőképző intézetében és iskolájában, - ahol évente 250 ezren tanulnak - az új rendelkezés szerint kezdjék meg az elsősegélynyújtás és közlekedési egészségtan tanítását és vizsgáztatását. az autóbusz- és trolibuszvezetést tanulóknak 12 órában ismertetik e tananyagot. nekik szóbeli vizsgán kell bizonyítaniuk: tudják, hogy a közlekedési baleset sérültjeit miként részesíthetik azonnali szakszerű elsősegélyben a mentők megérkezéséig. a motorkerékpár, a személy- és a tehergépkocsi vezetését tanulókat nyolc órában oktatják, nekik írásbeli - teszt - vizsgát kell tenniük. csak azok kapják meg a járművezetői jogosítványt, akik eredményesen vizsgáztak. azoknak, akik az új rendszerben szerzik meg az engedélyt például motorkerékpár vezetésére és a későbbiekben személygépkocsi vezetői képesítést

akarnak szerezni, elsősegélynyújtásból és közlekedési egészségügyből nem kell újra vizsgániuk, de ha autóbusz- vagy trolibuszvezetői jogosítványt igényelnek, szóbeli vizsgán kell megfelelniük a nagyobb követelményeknek. /mti/

me/gg/s ag hgy

00.11 161283 2001

..

sb0004 4 160 mtib1004

a képzőművészet klasszikusai

1983. december 16. - új sorozatot indított útjára a téli könyvvásáron a corvina kiadó „a képzőművészet klasszikusai,, címmel. a corvina a milánói rizzoli kiadóval együttműködve gondozza a könyvfüzért. az olasz könyvműhely az egyetemes művészet legnagyobb alkotóinak életművét dolgozza fel a sorozat köteteiben. eddig 101, album méretű kötet jelent meg, többek között giotto, monet, botticelli, renoir, degas, rembrandt, goya, velazquez életművéről. a sorozat - különböző nyelveken - a világ szinte minden könyvesboltjában megtalálható. rövid, néhány oldalas bevezető tanulmány után a mesterekről írt legfontosabb kritikák, méltatások szemelvényei olvashatók, majd nagyméretű színes képtáblákon a legjellemzőbb, legismertebb művek láthatók. végül - időrendi sorrendben - fekete-fehér reprodukciókkal illusztrálva, a legfrissebb tudományos kutatások alapján összeállított adatokkal a teljes életmű katalógusát közlik a kötetek. így a könyvek nemcsak szemtel gyönyörködtető és ismereteket bővítő olvasmányok, hanem a szakembereknek is nélkülözhetetlen segédeszközök.

az első kötet massimo carra és mario luzi matisse albuma, amely a xx. század egyik legnagyobb koloristájának, a fauvizmus néven ismert irányzat létrehozójának 1904 és 1928 között készült alkotásait mutatja be, 60 színes táblán és 400 fekete-fehér képpel

jövő év január végén kerül az üzletke pierluigi de vecchi és michele prisco raffaello albuma, amellyel a kiadó a nagy olasz mester születésének 500. évfordulóját is köszönti.

a tervek szerint a sorozatból évente két-két kötetet jelentetnek meg. a jövő évi elképzelések között szerepel rossi bartolatto monet albuma, amely az impresszionizmus egyik legkövetkezetesebb képviselőjének életművét tárja fel. ugyancsak a következő esztendő újdonsága lesz vigorelli - baccheschi szerzőpáros giotto albuma, amely a művész festői, szobrászi és építészeti működésének emlékeit teljességében öleli fel. /mti/

km/pá/1g ag hgy
00.12 161283 1997

..

sb0005 4 150 mtib1005

korszerűsítik a hazai növényi génbankot /1. rész/

1983. december 16. - számítógéppel dolgozzák fel a hazai növényi génbank adatait és hamarosan megjelennek az első információs kiadványok is. a szakemberek arra számítanak, hogy a tápiószelén működő növényi génbank állományának növelése és a sokrétű, könnyen hozzáférhető információs bázis megteremtése hatékonyabbá, gazdaságosabbá teszi a hazai növénynevelést.

a génbankban az őshonos, illetve a jelenleg is termesztésben lévő növények vetőmagvait, gumóit szaporítóképes állapotban őrzik. növényi génbank-állomás /hivatalos nevén: agrobotanikai központ/ több évtizede működik tápiószelén. a központ most - omfb támogatással - hűtőtárolókkal, számítógépes adatfeldolgozással bővült. a magvak szárítva - alig 4-5 százalék a megengedett víztartalom -, jól záró üvegekben, hűtött állapotban kerülnek a tárolókba, így életképességük, csirázóképességük többszörösére hosszabbítható meg.

bár génbankok megteremtésével és genetikai „anyaguk,, hasznosításával már évtizedek óta foglalkoznak, valójában a jövő tudományát jelenti ez a tevékenység. a cél egyértelmű: a génbank segítségével bármikor reprodukálhatók olyan fajták vagy tulajdonságok, amikre még nem volt szükség, vagy elvesztek. gyakorlatilag megakadályozhatják a különböző fajták kihalását, ami egyúttal későbbi - az újabb technológiai ismeretek birtokában már indokolt - hasznosításukat is lehetővé teszi. a szakértők szerint azonban az igazi előny abban rejlik, hogy a jól rendszerezett génbank megsokszorozza a nevelés esélyeit, lehetőségeit. a kulturnövényeknél gyakori, hogy a nagyüzemi keretek között termesztett fajták egyre homogénebbé válnak, következőképpen jellemzőbb tulajdonságaik is állandósulnak, s génbázisuk beszűkül. egyre gyakrabban megesik, hogy a termesztők újabb fajtákat, az

bel

- 6 -

1983.12.16.

eddigiektől eltérő tulajdonságokat várnak a nemesítőktől - például nagyobb szárszilárdságot, vegyszeres rezisztenciát, újabb betegség-ellenálló képességet. ebben van kulcsszerepe a génbanknak, amely mint információs bázis a szóba jöhető fajták jellemző tulajdonságairól ad áttekintést. /folyt. köv./

fgy/mi/s/kö/zsu jf/mz

00.12 161283 2161

--

sb0006 4 150 mtib1006

korszerűsítik a hazai növényi génbankot /2. rész/

a közelmúltban az országos műszaki fejlesztési bizottság tanulmányt készített a génbank hasznosításával kapcsolatos fejlesztési feladatokról. a tanulmány szerint ma még nem kielégítő a génbankban tárolt alapanyagok mennyisége, fajtagazdagsága, és sürgetik a nemesített alapanyagok rendszerezett begyűjtését. ma még szakmai presztizsből vagy más okokból a nemesítők visszatartják információikat, nemesített anyagaikat, amelyek így elvesznek, illetve másoknak újra kell előállítani a már meglévő ismert alapanyagokat, keresztezéseket.

a tanulmány elengedhetetlennek tartja a megfelelő adatbázis megteremtését azért is, mert jelenleg a genetikai nyilvántartás információs értéke még csekély. jószereivel csak a fajtanevet, a kort és esetleg a származást tüntetik fel. az ugynevezett keresztezési érték általában nem szerepel, holott ez adhatna tájékoztatást arról, hogy adott fajta milyen tulajdonságokat hordoz. a szakemberek felhívják a figyelmet arra is, hogy az információk bővítése mellett feltétlen szükséges azok rendszerezett kezelése is. ma például buzából a magyar génbank több ezer fajtát tart nyilván. ezek áttekintését segíti a közelmúltban tápiószelén és budapesten megkezdett számítógépes feldolgozás. a gépi adatkezelés a külföldi génbankokkal is aktív kapcsolatok kiépítésére nyújt lehetőséget. világszerte közismert, hogy a kárpát-medence klímája különösen kedvező a vetőmag-termesztésnek, ez azonban egyre újabb, s jobb hazai nemesítésű anyagokkal realizálható a világpiacon. /mti/

fgy/mi/s/kö/zsu jf/mz hgy

00.13 161283 1597

--

bel

- 7 -

1983.12.16.

sb0007 4 170 mtib1007

balatoni jeges napok

1983. december 16. - erősödik a jégpáncél a balatonon. a hét közepén néhány e célra kijelölt partszéli körzetet, főként a mólók környékét, megszállhatták a korcsolyázók és a jégkorongozók.

a legkorábban befagyott, vastagabb jégre már kimerészkedtek a jégvitorlázók is. a balatoni jeges napok legnépszerűbb programja változatlanul a fakutyázás. balatonfüreden több mint 120 fakutyát már előkészítettek, de egyelőre - a hatóságok jogos óvatossága miatt - még nem vehetik igénybe az érdeklődők. az első fakutyázó pályát, ha nem enyhül meg az idő, szombaton nyitják meg a balatonfüredi móló mellett. /mti/

szé/nmé/kz/mz hgy

00.13 161283 0665

--

sb0008 4 150 mtib1008

talajviz mérés gammasugarakkal

1983. december 16. - új, gyors és eredményes módszert alkalmaz a talaj víztartalmának méréséhez a mezőviz, a mezőgazdasági és vízgazdálkodási meliorációs társaság. a magyar szabadalom alapján kidolgozott - s az idén először alkalmazott - eljárás a gammasugarakat használja fel a termőföld nedvességtartalmának megállapításához. a gammasugarak ugyanis - megfelelő műszerek segítségével - megbízhatóan jelzik a talajban levő hidrogén atomok mennyiségét, ebből pedig a szakemberek nagyon megbízhatóan tudnak következtetni a növényeket tápláló vízkészlet nagyságára. a módszer előnye, hogy néhány órán belül pontos eredményt ad, feleslegessé teszi a laboratóriumi vizsgálatokat, s lehetővé teszi, hogy a vízkészlet csökkenésének első időszakában - amikor a növény még semmilyen módon nem jelzi a hiányt - megkezdhessék az öntözést.

az idén négy fejér és egy komárom megyei gazdaságban próbálták ki a módszert. s mivel a tapasztalatok igen kedvezőek voltak, meglévő mérőkocsijukhoz újabbat vásárolnak. a gammasugaras mérés nem olcsóbb a hagyományosnál - egyetlen alkalmazás hatezer forintba

kerül - ,de mivel segítségével gyorsan megelőzhető a szárazság okozta károk, hozamkiesések, az eljárás alkalmazása hasznos lehet. a mezővíz jövőre már egy kocsit az alföldön, egyet pedig a dunántúlon állít munkába. /mti/

dáv/fné/kz/mz hgy

00.14 161283 1381

--

sb0009 4 170 mtib1009

keresztcsőrűek a vértésben

1983. december 16. - kedves, színes tollazatu madarak, a fenyvesek lakóinak nevezett keresztcsőrűek jelentek meg a vértés fenyőerdőiben. vonulási irányukat, ideiglenes tanyájukat lehullott és kibontott fenyőtobozok jelzik, a pirosas, narancssárgás színű szárnyas vendégek ugyanis papagájmódra, az ágakon fejfelé csüngve szedegetik a táplálékukat jelentő fenyőmagvakat. az erdőt járók gyakran gyönyörködnek fürge, gyors röptükben, s hallják a zöldike énekéhez hasonló, jellegzetes gip-gip hangjukat.

a keresztcsőrűek - amelyeket nevüket keresztezett formájú csőrükáikról kapták - ritka téli vendégek hazánkban, de néha nagy csapatokban, szinte inváziószerűen jelennek meg egy-egy területen. túl sokáig sehol sem időznek, néhány nap múlva mindig továbbállnak egy másik fenyvesbe. /mti/

dáv/fné/kz/mz hgy

00.14 161283 0860

--

sb0010 4 150 mtib1010

kőtár az egrri várban

1983. december 16. - újabb látnivalóval gazdagodott az egrri vár. a területén éppen fél évszázaddal ezelőtt megkezdődött ásatások során felszínre került románkori kőmaradványokból - párkánysorokból, pillérekéből, ülőfülkékből, stb. - összegyűlt értékes gyűjteményből rendeztek állandó kiállítást a vár középkori kazamatáiban. a szakemberek szerint ez az ország egyik legjelentősebb kőtára. anyagának tanúsága szerint egernek már az évezred elején fejlett építészeti és képzőművészeti kultúrája volt. /mti/

kov/kz/mz hgy

00.15 161283 0557

--

sb0011 4 150 mtib1011

több mint tíz éve járványmentes a baranyai állatállomány

1983. december 16. - az állategészségügyi ellenőrzések megszigorításával és újabb hatékony megelőző intézkedésekkel javítják az export lehetőségeit baranyában. a megye szarvasmarha- és sertésállományát már mentesítették a gümőkortól és a brucellózistól, sikerült visszaszorítani az olyan klasszikus állatbetegségeket, mint a száj- és körömfájás, a sertés- és baromfipestis. több mint tíz éve járványmentes az állatállomány, amit nem sok európai ország mondhat el magáról. e kedvező helyzet növeli a külföldi vásárlók bizalmát az exportra kerülő állatok és állati termékek iránt, amellet, hogy az állatállomány egészséges volta önmagában is termelésfokozó tényező.

a baranyai tsz-szövetség megvizsgálat: mit lehet és kell tenni a tagszövetkezetek állategészségügyének további fejlesztése érdekében. roppant értékről - negyedmillió szarvasmarháról, sertésről, és juhról, valamint kétmillió baromfiról - van szó. az állattenyésztés aránya ebben a megyében magasabb az országos átlagnál és az ágazatból származó bevételek összege meghaladja a növényi ágazatét. a termelés mennyiségi és minőségi fokozásának nagy tartaléka az állatállomány egészségi állapotának további javítása. megállapította ugyanis a vizsgálat, hogy a hagyományos állatbetegségek megszüntetésével egyidejűleg elterjedtek a tartási és takarmányozási betegségek.

az utóbbi években folyamatosan gyarapodott az üzemi állatorvosok száma és ma már negyvennél többen dolgoznak a baranyai termelőszövetkezetekben. ezt több mint a hatósági állatorvosok száma. a vizsgálat tapasztalatai alapján olyan állásfoglalás született, hogy az állatorvosok foglalkozzanak többet a megelőzéssel, a tartás és a takarmányozás kérdéseivel, s a manuális munkákat bízzák a felcserekre. a segéderők számát ezért gyarapítani kell a jövőben. kifogásolták, hogy az állatorvosok nem vesznek részt a tsz-vezetés munkájában oly mértékben, amint a szakismeretük és a feladatkörük alapján indokolt volna. szükséges tehát, hogy bevonják őket az állatállományt érintő döntések előkészítésébe és meghozatalába. /mti/

igó/bné/kz/mz hgy

00.16 161283 2151

--

sb0012 4 150 mtib1012

szentesi villanykapcsolók algériában

1983. december 16. - eleget tett eddigi legnagyobb, fejlődő országból kapott megrendelésének a szentesi kontakta alkatrészgyár. kétmillió dollár értékű háztartási villanykapcsolót és más villanszerelési cikket szállított az idén algériába. a gyárnak jövőre hasonló tételre van megrendelése algériából. /mti/

dob/kz/zsu hgy
08.28 161283 0377

--

sb0013 4 150 mtib1013

tanya-közi mozgóbolt

1983. december 16. - háztartási, kozmetikai és festékárakkal rakott mozgóboltot indított a csongrádi tanyavilágba a tiszai fűszert vállalat. egy hasonló már hetek óta járja a bács-kiskun megyei kistelepüléseket. a polcokkal, pénztárral, s félmillió forint értékű áruval ellátott iker-bolt érkezési idejét a faluvégeken, tanyaközpontokban, nagyobb házcsoportoknál lévő postaládáknál elhelyezett táblákon előre közlik a lakossággal. így várakozás nélkül, gyorsan bevásárolhatnak, az eladó boltvezető által vezetett busz pedig folytatja útját a következő kijelölt árusítóhelyig. a tiszai fűszert és belkereskedelmi szállítási vállalatnak ez a kezdeményezése - eladók és vevők szempontjából egyaránt - jól bevált, s az év első napjaiban utjára bocsátják a harmadik menetrendszerű háztartási boltjáratot is a duna-tisza közti tanyákra. /mti/

dob/f/kz/zsu hgy
08.31 161283 0892

#

--

sb0014 4 150 mtib1014

vizföltárás békésben

1983. december 16. - békésben befejeződött az 1977 óta tartó vizkutatás. a maros hordalékkupját negyven helyen vizsgálták meg a feltárásban résztvevő intézmények szakemberei, s az óvatos becslés szerint is napi nyolcvanötezer köbméter víz kitermelése lehetséges e térségben.

a maros hajdani folyása mentén lerakott hordalékkup magyarországi része békés déli felén terül el. a vizkutatás feladata volt, hogy megadja a vízkészlet nagyságát, meghatározza vízföldtani jellemzőit. a maros-hordalék vizsgálata, amely hetvenmillió forintba került, az országban az első ilyen méretű kutatás volt, s a központi földtani hivatal és az országos vízügyi hivatal által biztosított pénzügyi erőforrásból a tudományos és a gyakorlati igények összehangolásával valósult meg. a vizkutatók - a társtudományok művelőinek közreműködésével - meghatározták azt is, hogy a térség mely pontjai a legalkalmasabbak a víz gazdaságos kitermelésére.

a maros-hordalékkup kutatása során nyert tapasztalatokat, és az először itt kipróbált geofizikai módszereket az ország más területein kezdett vizkutatásoknál is hasznosítják. /mti/

sam/ke/kz/zsu hgy
08.36 161283 1169

--

sb0015 4 160 mtib1015

rendelőintézeti buszjáratok az encsi járásban

1983. december 16. - borsod megye egyik aprófalvas vidékén, az encsi járásban, a kistelepülésekről hetente kétszer mikrobusszal szállítják a betegeket az encsi körzeti rendelőintézetbe. az egyelőre tíz községet érintő fontos szolgáltatáshoz három termelőszövetkezet vásárolta meg az autóbust. az egészségügyi szervek csupán a gépjárművezető bérét fedezik. a módszer kedvező tapasztalatai alapján borsod megye más járásaiban is megszervezik ugyanezt a szolgáltatást, ugyancsak a mezőgazdasági üzemek és más gazdálkodó egységek támogatásával. ezzel megteremtődnek a feltételei annak, hogy a megye mintegy 150 kistelepülésének idős, gyakran betegeskedő lakói gyorsan és rendszeresen eljuthassanak a szakorvosi rendelőkbe, kezelésekre. /mti/

bas/tné/kz/zsu hgy
08.38 161283 0819

H

--

sb0016 4 150 mtib1016

thüringiai étterem győřött

1983. december 16. - thüringiai étterem nyílt győřött. a csaknem kétezer négyzetméter alapterületű vendéglátóipari kombinátban ezer-adagos konyhát, hagyományos és önkiszolgáló éttermet, ételbárt és thüringiai berendezésű német sörözőt alakítottak ki. a sörözőben ndk gyártmányu palackos és csapolt söroket, valamint thüringiai étel specialitásokat szolgálnak fel. az étterem napközben az előfizetéses és a diákétkeztetést is szolgálja.

a thüringiai étterem elkészültével befejeződött győřött a 10 ezer lakásos ady endre lakótelep üzlethálózatának kiépítése. /mti/

cser/sza/kz/zsu hgy
08.41 161283 0633

--

sb0017 4 180 mtib1017

közlekedési helyzet a havazás után

1983. december 16. - péntek reggelre ismét fehér hóköntösbe öltözött az ország nagy része. három-négy centiméter vastag hótakaró borította baranya, fejer, nógrád, pest és somogy megyét, valamint budapestet. az égbolt változóan felhős, a hőmérő higanyszála mínusz négy és mínusz 8 celsius fok között ingadozik. miskolc, herend és gézaháza térségében foltokban sűrű köd van, a látótávolság 50-100 méter.

az utinform jelentése szerint a főutakon és autópályákon zavartalan a közlekedés, csuszásveszély nincs. az alsóbbrendű utak havasak baranya, borsod, fejer, hajdu, heves, nógrád, pest, somogy és tolna megyékben. az utóbbi napokban ezeken a területeken többször esett a hó, így az alsóbbrendű utak egyes részei sikosak, jégbordások.

a fővárosban kora reggelig esett a hó. a fővárosi közterületfenntartó vállalat már tegnap estétől 92 cél- és munkagéppel megkezdte elsősorban a fő- és tömegközlekedési utvonalak, a hegyi utak, a hidak, a felüljárók szórását, tisztítását. a gépek munkáját kora reggeltől 583 rendkívüli hómunkás segíti. az utak szórásához, illetve takarításához környezetkímélő magnéziumklorid oldatot és só-homok-keveréket használnak.

H

budapest közlekedésében fennakadás nem volt, reggel hét órától viszont valamelyest lelassult a forgalom. a bkv egyes járatai 5-20 perces késéssel közlekedtek. /mti/

i cs/zsu sn
09.43 161283 1397

--

sb0018 4 130 mtib1019

az etyeki műhely a pataky művelődési központban

1983. december 16. - az etyeki műhely alkotásaiból válogatott tárlatot láthat a közönség a pataky művelődési központban, kőbányán. a műhely a nagy család alkotóközössége, amelynek minden tagja eljegyezte magát a népi iparművészettel.

a családfő, csákvári nagy lajos fafaragással, majd kispasztikával kísérletezett, azután táblaképeket festett, mozaikot készített. csaknem tíz esztendeje ismét a fafaragáshoz tért vissza, művészi formát rönk-gyökérfaragvány butorai ritkaságnak számítanak. az anya, csókos györgyi festészetet tanult, de kezdetben ő is mozaikkal foglalkozott. később a szücsné a gyapjuszövésre terelte figyelmét. takarói, szőnyegek a székelyek legszebb motívumait használják fel. a legidősebb fiú, kolos előbb bronzöntést tanult, majd ötvös szakot végzett, s ebben a kettős minőségben országházunk fémrekonstrukciójában végzett értékes munkát. bertalan a kisfilmeken kívül játékhangszereket készít, aminek már testvére is mestere. daniella és fülöp fazekasságot tanult csákváron. nagyné lakatos lilla, aki egyébként pedagógus, a textilművészetben tevékenykedik. az ember, a fém és a kő kapcsolatát kutatja munkáiban kristóf, ugyanő a butorkészítésben és szabadtéri játékok képzőművészeti megformálásában is jeleskedik. diszesek, formatervezettek a maguk készítette szövőszerszámok is, ugyancsak kiállításra méltók a gyerekek és unokák subái, nagykendői, takarói, házi használatu edényeik, asztalaik, székeik, ágyaik.

a kiállítás január 31-ig tekinthető meg, naponta 14-20-ig, szombaton és vasárnap 10-18 óráig. /mti/

i cs/kö sn
10.14 161283 1626

H

--

sb0019 4 150 mtib1021 /felhasználható: 11.00 órától!/
a szakszervezetek országos tanácsának ülése /1. rész/

1983. december 16. - a szakszervezetek országos tanácsa pénteken ülést tartott, és megvitatta az 1984. évi népgazdasági tervvel kapcsolatos szakszervezeti feladatokat. a tanácskozáson részt vett faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke.

a napirendi pont előadója, gál lászló, a szot főtitkár helyettese rámutatott, hogy a szakszervezetek a jövő évi népgazdasági terv kidolgozásának valamennyi fázisában részt vettek. észrevételeik többségét figyelembe vették a tervezőmunkában, jóllehet a romló nemzetközi gazdasági feltételek miatt egyes elképzeléseik megvalósítása halasztást szenved. a szakszervezetek teljes egészében egyetértenek azzal, hogy továbbra is kiemelt feladat a külgazdasági egyensúly megszilárdítása, ugyanakkor rámutatnak, hogy az egyensúly egyre inkább a termelés, a gazdálkodás javításával kell megalapozni. a jövő évben életbe lép a szakszervezetek aktív közreműködésével összeállított új bértarifarendszer, ami nem jelent automatikus béremelést, de lehetővé teszi, hogy a vállalatok bérfejlesztési eszközeik felhasználásakor nem ütköznek a korábbi korlátokba. az üzemi szakszervezeti szerveknek is szorgalmazniuk kell, hogy a magasan kvalifikált és nehéz munkafeltételek között dolgozók, ezen kívül a pályakezdők, továbbá a jól dolgozó vezetők bére az átlagosnál nagyobb mértékben növekedjen. emelkednek a bérkategóriák alsó határai is, s ezek elérésére is meg kell tenni az első lépéseket.

ezután arról szólt, hogy a teljes foglalkoztatottság továbbra is fenntartható, sőt több ágazatban inkább a munkaerőhiány okoz gondot. a vállalatok munkaerő-megtartó képességét elsősorban a gazdálkodás eredményessége szabja meg. ezzel összhangban a szakszervezetek támogatják az alacsony hatékonyságú vállalatok, szövetkezetek helyzetének érdemi rendezését szolgáló intézkedéseket, azzal a feltétellel, hogy az érintett dolgozókat indokolatlan hátrány ne érje. a területi szakszervezeti szervek még határozottabban támogassák a munkaerőmozgást irányító, közvetítő, a dolgozók képzéséről gondoskodó intézmények tevékenységét. a szakszervezetek segítik azokat az új munkaszervezési intézkedéseket is, amelyek a munkaerő és a feladatok közötti összhang megteremtését szolgálják.

/folyt. köv./ er
10.22 161283 2326

H

--

bel

- 16 -

1983.12.16.

sb0020 4 150 mtib1022

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /2. rész/

a vállalati gazdasági munkaközösségekről szólva kifejtette, hogy azok tevékenységét a szakszervezetek hasznosnak tartják. már eddig is bizonyították, hogy a jelenlegi gazdasági feltételek között is lehetséges eredményesebb munkaszervezési megoldásokat alkalmazni. sok helyen a gazdálkodás hiányosságaiából fakadó jelentős tartalékokat hoztak felszínre. a gmk-k tevékenysége ugyanakkor több problémát is felvet. fontos feladat például, hogy mindenütt egyértelműen határozzák el azt a munkát, amit az adott dolgozók alaptevékenységükben, illetve a gazdasági munkaközösségekben végeznek, a vállalkozási díjak pedig legyenek összhangban a magasabb teljesítménykövetelményekkel.

kitért arra, hogy jövőre az iparban, az építőiparban és az államigazgatásban megkezdődik a 40 órás munkahét fokozatos bevezetése. a szakszervezeti szervek gondosan vegyenek részt a bevezetés demokratikus előkészítésében, és mozdítsák elő, hogy mindenütt önerőből teremtsék meg az áttérés gazdasági feltételeit. arra is törekedni kell, hogy a 40 órás munkahéten ne növekedjen, sőt ha lehet, csökkenjen a túlóra és a szabadnapos munka.

részletesen szólt az életszínvonal megőrzéséről, amelyben - mint mondotta - kulcsszerepe van a jó áruellátásnak. a kormány a jövő évre a jó élelmiszerellátás mellett az iparcikk-kinálat javítását is tervezi. ez különösen egyes ruházati cikkek, tartós fogyasztási termékek és nem utolsósorban az építőanyagok esetében nagyon fontos. szükséges, hogy a szakszervezeti szervek is eredményesebben foglalkozzanak a fogyasztók érdekeinek védelmével a termelésben és a kereskedelemben egyaránt. mivel a fogyasztási cikkek importja jövőre is korlátozott lesz, a szakszervezetek szorgalmazzák, hogy a hazai ipar mind több és színvonalasabb importhelyettesítő áruval egészítse ki kínálatát. /folyt. köv./

sl/pá er sn
10.23 161283 1891

h

--

bel

- 17 -

1983.12.16.

sb0021 4 130 mtib1024

halálos baleset

1983. december 16. - szigetvár külterületén kaiser istván 39 éves cipész, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával elütött egy kerékpárost. a baleset következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt, a kerékpáros nem sérült meg. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

k ka cs/er sn
10.40 161283 0339

--

sb0022 4 180 mtib1025 /közönségszolgálat/

Lottónyerőszámok

1983. december 16. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott 50. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

19, 65, 68, 78, 83

/mti/ ka/er sn
10.40 161283 0248

--

sb0023 4 130 mtib1026

szovjet testvérterületi delegáció vas megyében

1983. december 16. - pénteken befejezte négynapos látogatását vas megye szovjetunióbeli testvérterületének, a mari autonóm szovjet szocialista köztársaságnak háromtagú delegációja. a küldöttséget arkagyij vasziljev, a mari aszszk minisztertanácsának elnöke vezette.

a testvérterület delgációjája megbeszéléseket folytatott vas megye párt- és tanácsi vezetőivel a kapcsolatok további bővítéséről, műszaki és mezőgazdasági szakemberek, művészeti csoportok, sportolók kölcsönös látogatásairól. a vendégek megtekintették szombathely nevezetességeit, tanulmányozták a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, gyárak és üzemek munkáját. /mti/

kre/er ká sn
10.51 161283 0714

h

--

sb0024 4 150 mtib1027

vezetékes ivóvíz iváncsán

1983. december 16. - a fejér megyi iváncsa község lakói kitétek magukért, hogy vezetékes ivóvizük legyen: vízmű-társulásuk 22 millió forinttal segítette a cél elérését. ezt az összeget tetézte meg a fejér megyei tanács és az országos vízügyi hivatal 12 millió forinttal, hogy valóban korszerű, a községet hosszabb távra ellátó vízművet építhessenek. az ercsi-dunaujváros vízvezeték-hálózatra kapcsolták rá a községet, s 200 köbméteres, 24 méter magas víztornyot építettek. az ivóvíz 22 kilométer hosszú vezetéken jut el a 48 községi közkifolyóhoz. a jövő év tavaszán megkezdik a házi bekötéseket is. /mti/
sas/fné/er ká sn
10.52 161283 0665

--

sb0025 4 150 mtib1028

lékelik a hortobágyi halastavakat

1983. december 16. - a rendkívül hideg időjárás következtében 25-30 centiméterre „hízott”, a jég a hortobágyi halastavakon. a csaknem ötezer hektár kiterjedésű tavak halállományának védelmére a pusztai halászok most csákányokkal vágnak léket a jégpáncélon, hogy oxigénhez juttassák a halakat. állandó ügyeletet is tartanak, mert a mínusz 10 fok körüli hőmérsékleten hamar bezáródnak a jégablakok. a hortobágyi halastavak egyébként a leghidegebb napokban is kapnak friss vizet a nyugati-főcsatorna közvetítésével a tiszából. /mti/
szü/éva/er ká sn
11.42 161283 0595

14-

--

sb0026 4 130 mtib1029

új iskola csonkahegyháton

1983. december 16. - zala megye göcseji tájegysége öt kis településének központjában, csonkahegyháton új általános iskolát avattak pénteken. a társközségek - milejszeg, pálfiszeg, németfalu és Dobronhegy - gyerekeivel együtt 160 tanulója van az iskolának. a konyhával, étkezővel is ellátott épület jelentős társadalmi munkával készült el, s a zalaegerszegi üzemek is hozzájárultak az iskolaépítéshez pénzzel, fuvarral, felszerelési tárgyakkal. /mti/
tóaa/kné/er ká sn
11.45 161283 0510

--

sb0027 4 170 mtib1031

füstmérgezéses halál encsen

1983. december 16. - csütörtökön tűz ütött ki a borsod megyei encs nagyközség petőfi ut 48. szám alatti kétszintes bérház pincéjében. lengyel istván, 62 éves nyugdíjas gázolajat töltött egy kannába, de az felborult, és a kifolyt olaj a közeli fafűtéses kályha tüzeitől meggyulladt. tüzet fogott lengyel istván ruhája is. 77 éves felesége sietett segítségére, s az idős házaspárnak sikerült kimenekülnie a pincéből. a ház előtt lengyel istvánné eszméletét veszítette. a gyorsan helyszínre érkezett mentők azonnal kezelésben részesítették, de az idős asszonyon már nem lehetett segíteni: füstmérgezés következtében életét veszítette. lengyel istván nyolc napon belül gyógyuló égési sérüléseket szenvedett.

a pincében keletkezett tüzet az encsi és a miskolcra, valamint szerencséről érkezett tűzoltók fékeztek meg. az anyagi kár meghaladja a kétszáz ezer forintot. /mti/

bas/tné/er ká sn
11.51 161283 0928

14-

--

sb0028 4 150 mtib1032

uj postahivatal dunakilitin

1983. december 16. - új postahivatalt adtak át rendeltetésének pénteken a győr-sopron megyei dunakiliti községben. a mintegy 200 négyzetméter alapterületű létesítményt 3,5 millió forintos költséggel emelte a falu központjában a jánossomorjai építőipari szövetkezet. a hagyományos szolgáltatásokon kívül a kijelölt gyógyszertárakkal együttműködve az ~~új~~ kézbesítését is ellátják alkalmasítottai, mivel az 1600 lakosú községben nem működik patika. a postaforgalmi szolgáltatásokat még egy újdonsággal, a fiókbérlettel bővítették. az új létesítmény technikai berendezései lehetőséget teremtettek arra, hogy a községet a jövő év elején bekapcsolják a távhívó-hálózatba.

Vorvosságok

a soproni postaigazgatóság arra törekszik, hogy a kisebb településeken is létrejöhessen a kulturált postai kiszolgálás feltételei. nemrégiben nyílt új postahivatal a győr környéki koroncó községben, valamint himodon, s rövidesen átadják rendeltetésének az új postai létesítményeket bogyoszlón és szanyban. /mti/

mzs/sza/er ká sn
11.56 161283 1047

--

sb0029 4 130 mtib1033

népfront-vita a kisipar helyzetéről /1. rész/

1983. december 16. - az utóbbi években lényegesen javultak a kisiparosok működésének gazdasági és jogi feltételei, s e változásoknak köszönhetően mindinkább kiveszik részüket a lakossági igények kielégítéséből - állapította meg pénteki ülésén a hazafias népfront gazdaságpolitikai munkabizottsága, amelyen a kisipar helyzetét, fejlődésének főbb irányait vitatták meg.

molnár józsef, a kisiparosok országos szervezetének elnöke bevezetőjében emlékeztetett rá, hogy a hazafias népfront országos tanácsának titkársága 1977-ben tekintette át utoljára a kisiparosok helyzetét. a népfrontmozgalom akkori ajánlásait az illetékes szervek figyelembe vették, s kellő szabályozással megteremtették a kisipari munka fejlődésének feltételeit. ennek eredményeként megnövekedett a kisipari tevékenységet folytatók száma: jelenleg már csaknem 120 ezren rendelkeznek iparigazolvánnyal. a gondot az okozza, hogy csak kevesen vállalják főfoglalkozásként a kisiparosi munkát, szak tudásukat inkább keresetkiegészítésként kamatoztatják. a létszám leglátványosabban a megyei városokban növekedett, míg a

Hi 14-

kisközségekben jóformán nem változott. a fluktuáció is számottevő, mintegy 40 százalékos.

egyes kisiparosok a számukra kedvezőtlen adózási feltételek miatt visszaadták iparengedélyüket. az 1984. január 1-ével életbe lépő központi intézkedések azonban minden valószínűség szerint orvosolják a problémát, s a szakmájukat igazán szeretők visszatérnek. a jövedelmek alakulása miatt is eléggé visszás volt a kisiparosok társadalmi megítélése. ez annál is inkább megalapozatlan - mondotta az előadó -, mert az adatok bizonyossága szerint csak egyes szakmai rétegekre jellemző a viszonylag magas ~~szint~~. érdekességként említette, hogy a kisiparosok 28 százaléka adómentes, azaz jövedelme épphogy eléri a legalsó szintet. **√ jövedelem**

új jelenség, hogy a kisiparosok bekapcsolódnak az árutermelésbe is: tavaly 35 milliárd forint értékben gyártottak különféle cikkeket. részesedésük a népgazdaság bruttó termelésében alig éri el a 2 százalékot, de munkájuk elsősorban a lakossági szolgáltatásokban nélkülözhetetlen, mert az ilyenfajta igények 50 százalékát ők elégítik ki.

/folyt. köv./ er
12.22 161283 2224

--

sb0030 4 130 mtib1034

népfront-vita a kisipar helyzetéről /2. rész/

ebben az évben mintegy 11 ezer családi házat építenek fel a kisiparosok, elsősorban a befejező szakipari munkákhoz hívják őket segítségül. növekszik a részvételük a gépjárművek javításában, s a lakossági teherfuvarozásokban. a múlt évben bekapcsolódtak az innovációba, s a fejlődés különösen számottevő azóta, hogy a kiosk létrehozta az állami fejlesztési bankkal közös kisüzemi innovációs irodáját. máris találmányok egész sora valósult meg közreműködésükkel, például az emberi kéz operációját megkönnyítő speciális asztal. ugyanakkor a műhelyek felszereltsége általában megmaradt viszonylag alacsony műszaki színvonalon, s ez annál is inkább elgondolkodtató - állapította meg molnár józsef -, mert feladataik állandóan növekednek.

a vitában felszólalók rámutattak: még mindig felemás a kisiparosok társadalmi megítélése. nehezen oszlik a velük szemben támasztott előítélet, annak ellenére, hogy egy részük kifejezetten hasznos és magas színvonalu munkát végez. a háttérben többek szerint az húzódik meg, hogy az elmúlt időszakban megnövekedett a ,,kontárok,, száma. az még nem olyan nagy baj, mondták, ha egy

Hi 14

ügyes szakember esti szabadidejében kisebb feladatokot vállal és old meg lakóhelye környékén. azzal viszont igen sokat ártanak, ha a munkát hanyagul végzik el, s arra sem hajlandók, hogy később ezt kijavítsák. a megrendelő nem mérlegeli, hogy a lakásában tevékenykedő mesternek van-e iparengedélye, vagy nincs, hanem helyzete miatt inkább általánosít. a vita sok résztvevője érintette a januártól bevezetendő intézkedéseket, latolgatva várható következményeiket. zömmel arra az álláspontra jutottak, hogy a kedvezmények fokozhatják a vállalkozói kedvet, bár azt az aggodalmukat sem hallgatták el, hogy a társadalombiztosítási járulék megemelésével némelyek az eddiginél talán rosszabb helyzetbe kerülhetnek. a hozzászólók érintették az utánpótlás kérdését is, hangoztatva, hogy sajnálatos módon kevés fiatal érdeklődik a kisipar lehetőségei iránt, valószínűleg azért, mert túlságosan nagyak tartják az egyéni törekvések megvalósításával járó kockázatot. /mti/

gi/mi/er sn
12.28 161283 2155

-.-

sb0031 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. december 16. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken 13.00 órakor:

melegszik az idő

kelet-európa felett már napok óta magaslégnyomású öv húzódik. változóan felhős, párás, helyenként tartósan ködös az idő, a hőmérséklet csucsértéke átlagosan 3-6 fokkal elmarad a sokéves átlagtól. nyugat- és közép-európában egyre változékonyabbra fordul az időjárás. az óceáni eredetű, enyhe léghullámok útját a brit-szigeteken, valamint a kontinens nyugati partvidékén gyakran változó felhőzet, többfelé kialakuló eső, zápor és időnként erős szél jelzi. ugyanakkor az alpok vidékén, továbbá a kárpát-medencében pedig szórványosan havazik. valószínű, hogy az elkövetkező időszakban közép-európa szerte erősödik a felmelegedés.

magyarországon csütörtökön az északi megyékben változóan, másutt erősen felhős volt az ég. napközben elszórtan fordult elő hószállingózás, hódara. az esti óráktól dél felől egyre több helyütt kezdett havazni. a péntek reggelig lehullott csapadék mennyisége nyom és 3 mm között alakult. csütörtökön a hőmérséklet csucsértéke 0 és -6 fok között alakult. péntek hajnalra pedig általában -4 és -9, északkeleten azonban -12 és -16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt

H 1430

keleten változóan felhős idő volt, másutt viszont borult maradt. főként a dunántulról jelentettek havazást. a délkeleti szél időnként megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor az országban plusz 1 és -5 fok között alakult.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke -3,9 fok volt, ez 4,8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet -2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1023 mbár, mérsékelttel süllyed.

várható időjárás az ország területére szombat estig:

tulnyomóan borult idő, rövidesen keleten is ismétlődő havazás, majd havas eső, ónos eső, végül eső várható. a déli, délnyugati szél országszerte megerősödik, - főként a dunántulon - időnként viharos lesz. a hőmérséklet hajnalban 0 fok közelében, holnap kora délután általában 5 fok körül várható.

előrejelzés budapest térségére szombat reggelig:

tulnyomóan borult idő, ismétlődő havazás, majd havas eső, ónos eső várható. a déli szél gyakran megerősödik. a hőmérséklet késő este és holnap hajnalban egyaránt 0 fok közelében valószínű.

a duna vízállása budapestnél 96 cm, a víz hőmérséklete 0,6 fok.
/mti/ er
13.18 161283 2520

-.-

sb0032 4 130 mtib1038

az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának ülése /1./

1983. december 16. - pénteken a parlamentben - törvényhozásunk legközelebbi ülészakára készülve - tanácskozott az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága. az ülésen részt vett cservenka ferencné, az országgyűlés alelnöke, hoós jános tervhivatali államtitkár és fekete jános, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese. a tanácskozáson először azoknak az országgyűlési bizottságoknak vezetői, illetve tagjai ismertették testületeiknek az ország 1984. évi költségvetéséről kialakított véleményét, amelyek a hét során már megtárgyalták e javaslatot. dr. pesta lászló /szociális és egészségügyi bizottság/, kasó józsef /mezőgazdasági bizottság/, novák pálné /kereskedelmi bizottság/, gárdai zoltánné /kulturális bizottság/, juhász mihály /ipari bizottság/ és ruisz józsef /építési és közlekedési bizottság/ észrevételeire hetényi istván pénzügyminiszter válaszolt.

H 1435

ezt követően a terv- és költségvetési bizottság megvitatta az országos tervhivatal tájékoztatóját a jövő esztendői népgazdasági tervről, valamint a magyar népköztársaság 1984. évi költségvetését.

népgazdaságunk fejlődését jövőre is a külgazdasági egyensúly javításának követelménye határozza meg. ennek teljesítésétől függ a gazdaság általános növekedési üteme, a termelés és a belföldi felhasználás viszonya. a fizetőképesség megőrzése érdekében javítani kell a külkereskedelmi áruforgalom egyenlegét, mégpedig úgy, hogy a lakosság életkörülményeiben eddig elért eredmények megőrizhetők lehessenek. az eddigieknél is jobban kell kihasználni a belső tartalékokat, törődni a takarékossággal, a hulladékok ésszerű hasznosításával. a külgazdasági egyensúly további javítását olyan tartós belföldi gazdasági folyamatokkal kell alátámasztani, amelyek kedvezőbbé teszik a termelés szerkezetét, a termelés és a ráfordítások arányát. a költségvetés a nemzeti jövedelem 1,5-2 százalékos növekedésével és a belföldi felhasználás 1,5-2 százalékos mérséklődésével számol.

a tájékoztató, illetve a költségvetési törvényjavaslat feletti vitában szurdi istván /budapest/ hangsúlyozta a gazdasági munka folyamatosságának fontosságát, különös tekintettel az immár jó ideje sajnálatos gyakorlattá vált év eleji lemaradásokra, melyeket - mutatott rá a képviselő - az év során mind nehezebb behozni. alapos felkészülést és ellenőrzést tartott indokoltnak a 40 órás munkahét bevezetésekor, nehogy az átállás céljaink megvalósításának gátjává válják. hetényi istván egyetértett az észrevételekkel, hozzáfűzve: bár e kérdésekkel minden lehetséges felső fórumon foglalkoznak, az igazi, helyes választ maguknak a vállalatoknak, szövetkezeteknek, vagyis a munkahelyeknek is meg kell adniuk.

/folyt. köv./ ag er
13.49 161283 2744

--

sb0033 4 130 mtib1039

az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának ülése /2./

szabó kálmán /budapest/ szorgalmazta: vizsgálják felül a vállalati nyilvántartási és kalkulációs rendszert, hogy a különböző szabályozók esetleges módosítása biztos alapokra épüljön. a pénzügyminiszter nem tartotta indokoltnak az elképzeléseit, egyebek között azért, mert a vállalatok egyrésze amúgyis túlzott ellenőrzésre, önállóságuk csorbitására panaszkodik. a képviselő másik javaslata: a költségvetési törvényhez függesszenek külön paragrafust, amely a pénzügyi tárca vezetőjének köteletségévé tenné, hogy az esetleges, lényeges, utólagos évközi elvonások

14⁵⁵

szükségességét az országgyűlés plénuma előtt indokolja meg. hetényi istván vitába szállt az elgondolással. nehezen eldönthető - mondotta -, mi tekinthető lényeges elvonásnak. számos egyéb törvény módosításával járna egy ilyen paragrafusbővítés, arról nem szólva, hogy az éves „zárszámadáskor”, amúgyis, külön jogszabály nélkül köteleességének érzi a tárca beszámolni ilyen ügyekről a parlamentnek.

seres györgy /hajdu-bihar megye/ a bérszabályozás gondjait tette szóvá, mondván, hogy még az ugynevezett kísérleti bérghazdálkodással működő vállalatok is mindinkább szükségmegoldásokra kényszerülnek: egyes szabályozók miatt kénytelenek gyengén dolgozókat is felvenni, hogy valóban jó munkásaikat kellően megfizethessék. hetényi istván szerint a kísérleti bérghazdálkodás egyre inkább valóban költségnek tekinti a bért, és a jelenlegi bérszabályozás változtatása, rugalmasabbá tétele, különböző megfontolásokból most nem indokolt. seres györgy éles szavakkal szólt a kisvállalkozások munkaerő-elszívó hatásáról - a pénzügyminiszter szerint ez korántsem általánosítható, de elképzelhető, hogy előbb-utóbb a téma vizsgálatra szorul.

horváth lajos /baranya/, a bizottság titkára, kifejtette: a társadalombiztosítási kiadások között - amelyek a nemzeti jövedelem tetemes részét, 15 százalékát kötik le - igen nagy a táppénzre fordított összeg aránya. évente 60-70 millió a táppénzes napok száma, és talán érdemes megvizsgálni - mondotta a képviselő -, hogy a bányászat után miért éppen egyes könnyűipari ágazatokban a legtöbb a betegállományban töltött idő. horváth lajos megemlítette: a pénzügyminisztérium időnként túl sok ugynevezett kötelező mutatót ad ki a tanácsoknak, nem kis mértékben növelve így a bürokráciát. hetényi istván ígéretet tett az említett téma kivizsgálására.

a tanácskozás bognár józsefnek /budapest/, a terv- és költségvetési bizottság elnökének vitaösszefoglalójával fejeződött be; a testület a népgazdaság jövő esztendői költségvetését elfogadta. /mti/

ag er ie
13.51 161283 2637

14⁵⁵

--

bel

- 26 -

1983.12.16.

sb0034 4 160 mtib1040

pályázati határidő meghosszabbítása

1983. december 16. - a művelődési minisztérium tájékoztatja a pályázókat és a középiskolákat, hogy a teljes egyetemi képzésre, külföldi felsőoktatási intézményekbe meghirdetett ösztöndíjas pályázat benyújtásának határidejét meghosszabbította. a középiskolai tanulók 1984. január 3-ig adhatják be jelentkezési lapjukat a szükséges mellékletekkel felszerelve középiskoláikhoz. az oktatási intézményeknek ennek megfelelően január 6-ig kell a pályázatokat a felvételi vizsgákat rendező egyetemekhez, főiskolákhoz eljuttatniuk. /mti/

mi/mz ie

14.32 161283 0592

--

sb0035 4 130 mtib1041

elhunyt béres győző

1983. december 16. - béres győző, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetője, aki 1933-tól volt a párt tagja, 70 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása december 23-án 14.45-kor lesz a kispesti új temetőben.

mszmp xix. kerületi bizottsága
kereskedelmi, pénzügyi, vendéglátóipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

mi/bc/mz ie

14.33 161283 0477

H/ 15/15

--

bel

- 27 -

1983.12.16.

sb0036 4 170 mtib1042

100. születésnap

1983. december 16. - mészáros istvánt, a kápolnásnyéki vörösmarty termelőszövetkezet nyugdíjasát, születésének századik évfordulója alkalmából meghitt ünnepségen köszöntötték kápolnásnyéken, bajcsy-zsilinszky utcai otthonában. két lánya, egy fia, nyolc unokája és kilenc dédunokája virággal, ajándékokkal, a helybeli általános iskola kisdobosai, uttörői pedig műsorral kedveskedtek az idős embernek. /mti/

sas/fné/ká/mz ie

14.39 161283 0459

--

sb0037 4 150 mtib1043

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /3. rész/

a szakszervezetek tudomásul veszik - mondották, hogy az ismert kedvezőtlen körülmények miatt növekvő árakkal kell számolnunk. rámutatott, hogy továbbra is fenn kell tartani a vállalati szociális ellátás elért színvonalát. a szakszervezetek javaslatai alapján lehetővé válik, hogy a kommunista műszakok bevételeit is a jóléti alapba helyezhessék, a jóléti intézmények bevételeiből származó eszközökkel együtt. lehetőség nyílik a vállalati jóléti létesítmények közös használatának kiszélesítésére, a fenntartás költségeinek megosztására. mód lesz tehát arra, hogy a vállalatok megtegyék a legfontosabb intézkedéseket a munkakörülmények javítására, a lakáshoz jutás támogatására, valamint az üzemi étkeztetésben és a szociális ellátás más fontos területein.

fejlesztésünk indokoltá teszi a munkavédelemmel és a társadalombiztosítással kapcsolatos állami és szakszervezeti feladatok közötti munkamegosztás pontosítását. ennek megfelelően a jövőben az ezekkel kapcsolatos igazgatási jellegű teendőket az állami szervek végzik. lényegesebb változás azonban csak az irányítási rendszer felső szintjén következik be. az alapszervezeteknél működő aktivisták hálózata, a bizottságok munkája, a szakszervezeti irányítás nem változik. a munkavédelemben a szakszervezetek társadalmi hálózatuk útján továbbra is nélkülözhetetlen érdekvédelmi, ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet látnak el.

H/ 15/15

a szakszervezeti mozgalom a gazdasági építőmunka fejlesztését politikai, szervező, mozgósító munkájával segíti. nagyon fontos, hogy a munkaverseny szervezését, értékelését, elismerését a megváltozott és nehezebb gazdálkodási feltételekhez, a tényleges érdekviszonyokhoz igazítsák. a munkamozgalmakban fellelhető formális elemeket akkor lehet kiiktatni, ha a munkaverseny még közvetlenebbül kapcsolódik a tényleges helyi feladatokhoz, ha az anyagi, erkölcsi elismerés jobban arányban lesz a valóságos teljesítményekkel. a szocialista brigádvezetők vi. országos tanácskozása állásfoglalásának megfelelően a minisztertanács, a szot és a kisz kb együttes határozatban korszerűsítette a munkaverseny szabályozását. ez lehetővé teszi a verseny résztvevőinek önállóságát a mozgalom szervezésében, az érdekeltiségi rendszer formálásában.

/folyt. köv./ er
14.40 161283 2494

-.-

sb0038 4 150 mtib1044

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /4. rész/

a szakszervezeteknek folyamatos politikai szervezőmunkát kell végezni azért, hogy a hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára kezdeményezett munkaversenymozgalom sikeres legyen. meg kell teremteni a szükséges feltételeket ahhoz, hogy a szocialista brigádok, a kollektívák alkotó kezdeményezéseiket kibontakoztathassák - mondotta a szot főtitkárhelyettese. az ülésen faluvégi lajos is felszólalt. /folyt. köv./

sl/pá/er bam ie
14.45 161283 0495

-.-

sb0039 4 180 mtib1045

husáruház győrött

1983. december 16. - husáruházat avattak pénteken győr belvárosában, az aradi vértanúk útján. kialakítására 2,5 millió forintot költött a győr-sopron megyei állatforgalmi és husipari vállalat. a korszerűen berendezett üzletben a friss husok mellett a vállalat üzemében készült teljes választékot árúsítják, összesen 85 féle huskészítményt és konzervet, a husokhoz tartozó fűszerekkel együtt.

a vállalat a husáruházat egyuttal piackutatásra is felhasználja: itt hozzák először forgalomba az új termékeket, s amennyiben megkedveli őket a vásárló közönség, akkor kezdik gyártásukat. elsőnek öt féle, különböző fűszerekkel ízesített husroládot mutatnak be. /mti/
cser/sza/er ká ie
14.50 161283 0717

-.-

sb0040 4 130 mtib1046

megjelent a társadalmi szemle decemberi száma

1983. december 16. - „gazdasági feladatok, érdekvédelem, nevelés,„ címmel vezető helyen közli a folyóirat azt a beszélgetést, amelyet gáspár sándorral, az mszmp politikai bizottságának tagjával, a szot elnökével a szakszervezeti munkáról folytatott sötér edit. nagyivü kül- és belpolitikai áttekintést ad berecz jános cikke, amely „van válaszuk, van programunk!„ címmel jelent meg a folyóiratban.

a pártirányítás módszereinek megújulásáról érdeklődött soproni vezető pártmunkásoktól gyenes lászló; a három beszélgetés értékes tanulságokkal szolgál. böhm antal tanulmánya - az 1980-as népszámlálás 33. kötete alapján - helyzetképet rajzol az ingázókról, rétegződésükről, problémáikról.

az „önkormányzat a gyakorlatban,„ című sorozatban a foglalkoztatáspolitikai és a területi érdekviszonyok összefüggéseivel foglalkozik vass dezső cikke.

sipos levante részletesen beszámol arról az országos elméleti tanácskozásról, amely a felszabadulás utáni történelem oktatásának feladatairól tárgyalt a közelmúltban.

as 1725

a „művelődéspolitikai jegyzetek„-ben színes, érdekes, találó esszét írt montágh imre arról: hogyan beszélünk „köz„-ül, és hogyan „magán„-ul. hovanecz lászló jegyzete arra hívja fel a figyelmet, hogy a kulturálódással és a közösségformálódással jól összefér a hobyból vagy érdekeltségéből végzett mezőgazdasági kistermelés is. füleki józsef válaszol az írásra, hangsúlyozva a humán művelődés szükségességét.

„ki kire és miért lő libanonba?„ címmel réti ervin tartalmas, sokféle összefüggést feltáró háttéranyagot nyújt át az olvasónak.

ferge zsuzsa nemrég megjelent cikkéhez, a szociálpolitikai dilemmákhoz fűz megjegyzést jordán miklós. /mti/

k/bc/mz ie

14.53 161283 1773

--

sb0041 4 150 mtib1047

magyar-szovjet közlekedési tárgyalások

1983. december 16. - a magyar-szovjet közlekedési együttműködési állandó munkacsoport december 15-16-án budapesten tartotta 29. ülését. urbán lajos közlekedési államtitkár, illetve vlagyimir ginyko vasutügyi első miniszterhelyettes vezette tárgyaláson megvitatták és értékelték az országok közötti áruszállítás helyzetét. az 1984. évi áruszállítások zavartalan lebonyolítására - valamennyi közlekedési alágazatra vonatkozóan - intézkedéseket határoztak el, és ezen belül megállapodtak a korszerű szállítási módok - konténeres és rakodólapos szállítás, valamint az átrakás nélküli forgalom - bővítésében. egyetértettek abban, hogy az 1947-ben megkötött magyar-szovjet vasuti határforgalmi egyezményt a jelenlegi viszonyokhoz igazítva 1984 végéig korszerűsítik. /mti/

bi/bam/mz ie

14.56 161283 0835

as 1725

--

sb0042 4 160 mtib1048

hétvége a közművelődési intézményekben

1983. december 16. - új módszerekkel, az ötnapos munkahéthez jobban igazodó programokkal kell a lakosságot megnyerni a közművelődési intézményeknek komárom megyében - ezt hangsúlyozták a pénteken, tatabányán rendezett megyei tanácskozáson, amelyen az intézmények hétvégi látogatottságát értékelték. elmondották, hogy a várakozásokkal ellentétben a hétvégi napokon nem nőtt, sőt általában csökkent a közművelődési programok látogatottsága. korábban népes csoportokat szállítottak autóbuszokkal a községekből a városi rendezvényekre, a közlekedési díjak emelkedése óta azonban minimálisra csökkent az érdeklődés az ilyen rendezvények iránt. az eddigi tapasztalatok arra utalnak - ismertették a megbeszélésen -, hogy hétvégi szabad idejében inkább kirándul, kertészkedik, horgászik, muzeumokat és sportrendezvényeket látogat a megye lakossága.

a megbeszélésen úgy foglaltak állást, hogy az intézmények bezárása helyett inkább a helyi szokásokhoz jobban igazodó programokat kell ajánlani a lakosságnak, s ehhez kell igazítani a a nyitvatartási rendet is. számos új kezdeményezés igazolja, hogy a gyenge látogatottság nem jelenti a művelődési igények hiányát. tatán például a művelődési központot a hétvégi napokon „bérbeadják„, egy-egy mezőgazdasági, ipari üzem, vállalat dolgozóinak. ilyenkor egész nap változatos program szórakoztatja a meghívottakat, s a dolgozók családjukkal együtt keresik fel a házat. komáromban azzal próbálják növelni a művelődési intézmények látogatottságát, hogy névreszló meghívókat postáznak, oroslányban, tatabányán és másutt a népművelők szoros, közvetlen kapcsolatot alakítottak ki az üzemekkel, a szocialista brigádokkal. sikeresnek bizonyul a játszóház-akció is. /mti/

ráb/wné/kö ká ie
14.57 161283 1782

as 1725

--

sb0043 4 150 mtib1049

magyar-holland vetőmagtermeltető vegyesvállalat alakult

1983. december 16. - agrovet néven magyar-holland vetőmagtermeltető és kereskedelmi vegyesvállalat életre hívásáról kötöttek pénteken megállapodást az agroker, a vetőmagtermeltető és értékesítő, a hungaroseed, valamint a royal sluis b. v. vállalat képviselői budapesten. a megállapodás aláírásánál jelen volt magyar gábor, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes. ott volt godert willem de vos van steenwijk, a holland királyság budapesti nyaköve.

holland cégek évek óta sikerrel működnek együtt magyar partnereikkel, különféle vetőmagvak magyarországi termeltetésében. éghajlati és talajadottságaik ugyanis rendkívül kedvezőek a jó minőségű szaporítóanyag előállításához. mégis, ma még viszonylag kevés a szaporításra érdemes hazai nemesítésű hibrid, s gyakran hiányoznak a termesztés korszerű eszközei is. a vegyesvállalat működtetése előnyös mindkét fél számára. ennek keretében az igen jó minőségű holland zöldségeket, elsősorban borsót, paradicsomot, salátát, retek nagyobb arányban termeszthetik majd magyarországon. a holland fél nemcsak vetőmagot ad, hanem a fejlett technológiát, gépet is, amelytől a termésátlagok növekedését és a jelenleginél gazdaságosabb termelést várják a szakemberek. a vegyesvállalat által termeltetett magvakat - a tervek szerint - harmadik piacon értékesítik.

az agrovet január elsején kezdi meg munkáját. /mti/

kg/pá/ig bam ie

14.59 161283 1464

as 1747

--

sb0044 4 170 mtib1050

nyugdíjas munkások karácsonya salgótarjánban

1983. december 16. - idős, nyugdíjas munkásait látta vendégül a közeli karácsony alkalmából több salgótarjáni nagyüzem. az öblösüveggyár négyszáz volt dolgozóját hívta meg a köszöntésre a kossuth lajos munkásotthonba, ahol a gyár vezetői tájékoztatták őket a vállalat dolgairól, majd zenés műsor szórakoztatta a megjelenteket. a nyugdíjasokat megajándékozták és megvendégelték. a süküveggyár a salgótarjáni ifjusági házban vendégelte meg száznyolcvan, hetven éven felüli nyugdíjasát, a salgótarjáni kohászati üzemek a kohász művelődési központban rendezte meg a nyugdíjas karácsonyt, ahol a vállalat nyolcvan veteránját a gyár által patronált petőfi sándor általános iskola kis diákjai is köszöntötték. /mti/
csiz/mfné/kö ká ie
15.03 161283 0790

--

sb0045 4 130 mtib1051

megyei nemzetiségi bizottság

1983. december 16. - pénteken megtartotta alakuló ülését a bács-kiskun megyei tanács nemzetiségi bizottsága, amely eddig a művelődési bizottság albizottságaként működött. az ülésen geri istván, a megyei tanács elnökhelyettese, az új bizottság elnöke ismertette a feladatokat, majd számba vette mit jut ezekből a jövő évre. 1984-ben sorra megvizsgálják a megyében élő nemzetiségiek - délszlávok, németek és szlovákok - helyzetét, külön figyelmet fordítva a kétnyelvű oktatásra, a közművelődésre és a tanácsi ügyintézésre. a javaslattevő, véleményező és ellenőrző jogkörrel rendelkező nemzetiségi bizottság baján, dusnokon, kiskőrösön és hercegszántón tartja meg jövő évi üléseit. /mti/
lak/bné/er az ie
15.03 161283 0746

as 1747

--

sb0046 4 160 mtib1052

magyar-osztrák tudományos együttműködési megállapodás

1983. december 16. - pál Lénárd, a magyar tudományos akadémia főtitkára pénteken hazaérkezett bécsből, ahol tárgyalásokat folytatott az osztrák tudományos akadémia vezetőivel a két akadémia közötti tudományos együttműködés időszerű kérdéseiről és az 1984-86. évekre szóló együttműködési megállapodásról. megállapították, hogy az együttműködés eredményesen folyik a társadalomtudományok, különösen a történelem- és a zenetudományok, valamint a természettudományok, különösen a kozmikus- és elméleti fizika, a kémia, a botanika és a hidrobiológia területén.

a felek megállapodtak kapcsolataik további bővítésében, például a pszichológia, a nyelvészet és a molekuláris biológia területén.

a tárgyalások befejeztével a megújított tudományos együttműködési megállapodást az mta részéről pál Lénárd, az ota részéről pedig werner welzig főtitkár írta alá. /mti/

k/mi/ig bc ie
15.04 161283 0949

--

sb0047 4 130 mtib1053

koszoruzási ünnepség szántó zoltán urnájánál

1983. december 16. - szántó zoltán, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 90. évfordulója alkalmából pénteken koszoruzási ünnepséget rendeztek urnájánál, a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében katona imre, az elnöki tanács titkára és prieszol olga, a közalkalmazottak szakszervezetének titkára, a központi bizottság tagjai, a külügyminisztérium részéről roska istván külügyminiszter-helyettes és novák györgy, az mszmp külügyminisztériumi bizottságának titkára, a honvédelmi minisztérium képviselőjében vadászi tibor vezérőrnagy és pompor istván vezérőrnagy helyezte el szántó zoltán urnájára a tisztelet és a megemlékezés koszoruit. elhozták a kegyelet virágait családjának tagjai, tisztelői, volt harcostársai. az ünnepi megemlékezés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

-és/pá/ag/mz ie
15.05 161283 0978

as 1747

--

sb0048 4 160 mtib1054

buzágh aladár-díjak átadása

1983. december 16. - a magyar tudományos akadémia kémiai tudományok osztályának nyilvános ülésén pénteken átadták az 1983. évi buzágh aladár-díjakat. a díjat a hazai fizikai-kémiai, különösképpen a kolloidika területén elért kiemelt jelentőségű munkák szerzőinek évenként ítélrik oda. a díj első ízben 1979-ben, a buzágh akadémikus által létrehozott első hazai önálló kolloidkémiai laboratórium megalakulásának 40. évfordulója alkalmából került kiosztásra.

ez évben a fődíjat rohrsetzer sándor, a kémiai tudományok doktora, az elte kolloidkémiai és kolloidtechnológiai tanszékének egyetemi tanára nyerte el a kolloidrendszerek állandóságához kapcsolódó tudományos munkásságáért; a mellékdíjakat karger-kocsis józsefnek, a kémiai tudományok kandidátusának, a műanyagipari kutató-intézet laboratóriumvezetőjének az ütésálló polimerek területén kifejtett tudományos munkásságáért és dr. farkas lászlónak, a budapesti műszaki egyetem szervező kémiai technológiai tanszéke adjunktusának ítelték oda a nemis tenzidek előállításával és vizsgálatával kapcsolatos tudományos munkásságáért. a díjazottak a nyilvános osztályülésen előadásokon számoltak be munkásságukról. /mti/

mi/ig bc ie
15.06 161283 1228

--

sb0049 1 130 mtib1055

koszoruzás sólyom lászló sirjánál

1983. december 16. - sólyom lászló katonatiszt, a magyar kommunista mozgalom kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából pénteken koszoruzási ünnepséget rendeztek sirjánál a farkasréti temetőben.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében tömpe istván és veres józsef, a központi bizottság tagjai, a honvédelmi minisztérium képviselőjében rácz sándor altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes és reményi gyula altábornagy, a vezérkari főnök első helyettese, a belügyminisztérium részéről ambrus sándor rendőr-vezérőrnagy, a budapesti rendőrfőkapitányság helyettes vezetője és kotvász istván rendőrezredes, az mszmp belügyminisztériumi bizottságának titkára, a magyar ellenállók,

H 16 16

antifasiszták szövetsége nevében nagy gábor, a szövetség elnökségi tagja és kerekas imre, a szövetség titkára helyezték el a megemlékezés és a tisztelet koszorúit. elhelyezték a kegyelet virágait sólyom lászló családjának tagjai, volt munkatársai, tisztelői és harcostársai is. az ünnepi megemlékezés az internacionálé hangjaival ért véget.

ugyancsak koszoruzási ünnepséget rendeztek sólyom lászló emléktáblájánál budapesten a ii. kerületben, a róla elnevezett utcában. itt az mszmp és a hazafias népfront kerületi bizottsága, valamint a fegyveres erők képviselői helyezték el a megemlékezés és a kegyelet koszorúit. /mti/

és/pá/ag/mz ie

14.30 h
15.08 161283 1435

--

sb0050 4 160 mtib1056

ujjászületett a szátoki nevelőotthon

1983. december 16. - ujjászületett a szátoki állami nevelőotthon. a fennállásának negyedszázados évfordulóját ünneplő intézet épületét teljesen felújították, korszerűsítették, tetőtérbeépítéssel kibővítették, és pénteken ünnepélyes keretek közt adták át. a hét tanteremmel, tornateremmel, orvosi rendelővel és betegszobákkal, konyhával-étkezővel, valamint hálószobákkal, klubbal, könyvtárral ellátott otthonban jelenleg hatvan, javarészt állami gondozott gyermek végezheti kiegészítő iskolai tanulmányait.

/mti/
csiz/fmmé/er az ie
15.08 161283 0579

16¹³

--

sb0051 4 160 mtib1057

125 éves a szekszárdi nyomda

1983. december 16. - 125 éves az ország legnagyobb naptárkészítő üzeme, a szekszárdi nyomda. pénteken az évforduló alkalmából rendezett ünnepségen a szekszárdi panoráma moziban megemlékeztek a helyi nyomdászat hírnevét megalapozó mesterekről. 1910-ben már híres volt a molnár-féle nyomda a naptárairól, egy korabeli feljegyzés szerint molnár mór neve márka volt nemcsak magyarországon, hanem közép-európában mindenütt, még spanyolországból is kapott megrendelést. a jelenleg 268 dolgozót és 45 szakmunkástanulót foglalkoztató nyomda termékeinek hetven százaléka zsebnaptár, asztali és falinaptár, ezen kívül itt készül - ofszetnyomással - a tolna megyei népujság, és könyvek is egyre nagyobb számban hagyják el az üzemet. /mti/
gem/er az ie
15.13 161283 0782

--

sb0052 4 160 mtib1058

benkő imre fotokiállítás

1983. december 16. - benkő imre fotóművész képeiből kiállítás nyílt pénteken a műcsarnokban.

benkő imre a magyar távirati iroda fotoriportere. kamerája nemcsak a hazai eseményeket örökíti meg, hanem a világ más tájairól is hirt hoz. a kiállításon ezuttal vietnamról, kambodzsáról, afganisztánról és hollandiáról mutatnak be képeket. a hazai képek sorában a fővárosban fotografált pillanatok olykor meghökkentő, de ismerős élethelyzeteket rögzítenek. a belvárosban, budafokon, a ferencvárosban, óbudán, vagy a tabánban készült fotók gyakran szociografikus erejűek, és mai életünk fonák helyzetét is tükrözik. benkő imre gyakran és szívesen fényképezi a táncosokat. az állami operaházban, vagy a győri balettről készült képek a felkészülés, a próbák feszültségéről tudósítanak.

a kiállítás január 8-ig tekintendő meg. /mti/

di/ka/bc/mz ie

15.14 161283 0892

16¹³

--

sb0053 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. december 16. - az európai nagyvárosok szombatára várható maximális hőmérséklete:

párizs	10
london	10
osló	0
stockholm	-3
helsinki	-2
berlin	3
varsó	-1
leningrád	-3
moszkva	-2
kijev	-2
prága	3
bécs	5
róma	12
madrid	12
belgrád	5
bukarest	-1
szófia	4
athén	12 fok.

/mti/ bi/er bam ie
15.15 161283 0900

--

sb0054 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. december 16. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása vasárnap reggelig:

ausztria:

tulnyomóan borult idő eleinte havazással, majd esővel. a szél megerősödik. a hőmérséklet szombaton kora délután 3, 6, vasárnap hajnalban 1, -4 fok.

csehszlovákia:

M 16¹³

változóan, időnként erősen felhős idő havazással, majd esővel. a hőmérséklet szombaton kora délután 0, 5, vasárnap hajnalban -1, -6 fok.

szovjetunió:

megnövekszik a felhőzet és havazás, majd eső várható. a hőmérséklet szombaton kora délután 0, 5, vasárnap hajnalban -1, -6 fok.

románia:

megnövekszik a felhőzet és havazás, majd eső várható. a hőmérséklet szombaton kora délután 0, 5, vasárnap hajnalban -1, -6 fok.

jugoszlávia:

tulnyomóan borult idő egyre inkább esővel. a hőmérséklet szombaton kora délután 3, 6, vasárnap hajnalban 1, -4 fok. /mti/

bi/er bam ie
15.18 161283 1016

--

sb0055 4 150 mtib1062

neb ülés pécsen - felelősségre vonták a pazarló cementfelhasználókat baranyában

1983. december 16. - baranyában folyamatosan ellenőrzik a sok cementet felhasználó vállalatok munkáját, és felelősségre vonják a pazarlókat. az illetkes szervek több esetben jutalomelvonással büntették a felelősöket. a magánépítőket azonban - természetesen - nem ellenőrzik senki, holott a szükségesnél husz-harminc százalékkal is több cementet használnak fel. oka: nincs megfelelő receptúra, emiatt „biztos, ami biztos”, alapon tudagolják a cementet.

országos program részeként vizsgálta meg a baranya megyei népi ellenőrzési bizottság, hogy mennyire ismerik az érdekeltek a minisztertanács 1982. évi anyagtakarékossági határozatát, s mit tettek, illetve tesznek a kormányprogram megvalósítása érdekében. a tapasztalatokról a pénteken pécsen tartott ülésen számoltak be a népi ellenőrök. a megvizsgált harminc vállalatnál, szervezetnél a vezetők általában ismerik és értik a kormányhatározatot, kevésbé mondható el ugyanez a dolgozókról.

M 16¹⁵

1983.12.16.

baranyában működik az ország egyik legnagyobb cementgyára, a beremendi cement- és mészmű, s pécs és környéke igen nagy cementfogyasztó, ezért a népi ellenőrök különös gonddal vizsgálták az energiaigényes építőanyag gyártásának, szállításának és felhasználásának a folyamatát. megállapították, hogy az utóbbi időben javult a bcm-ben előállított cement minősége, ami a számítógépes programozásnak, a gyakoribb laboratóriumi ellenőrzésnek és a minőségpremiálásnak köszönhető. a vasuton szállított cementzsákok - feltehetően a szakszerűtlen berakodás következtében - gyakran kiszakadnak, esetenként a zsákok harmada is megsérül.

a cement-takarékosság érdekében azt javasolja a neb, hogy tegyék érdekeltté a tervezőket is a gazdaságos anyagfelhasználásban. jelenleg ugyanis a tervezői szerződés megkötésénél előnyösebb, ha több és drágább anyaggal számolnak, mivel ez emeli a tervezői díj összegét. a népi ellenőrök szükségesnek tartják a betontechnológusok képzésének megszervezését, illetve azt, hogy a jelenlegi közép- és felsőfokú szakemberképzés során nagyobb óraszámokban oktassák az anyagtakarékos betontechnológiát. javasolják továbbá, hogy hozzanak forgalomba kisebb csomagolású cementet is, hiszen gyakran csupán öt-tíz kilóra van szükség a ház körül, ilyenkor a többi elvész, tönkremegy. /mtri/

igó/bné/ig az ie
15.20 161283 2378

--

sb0056 4 130 mtib1063 /közönségszolgálat!/
aranyvasárnap az aluljárókban

1983. december 16. - dinnyés józsef ,,daltulajdonos,,, és boros lajos is fellép azokon a rendezvényeken, amelyeket az aranyvasárnapra szervezett a kisz budapesti bizottsága és a magyar hanglemezgyártó vállalat a főváros négy forgalmas közlekedési csomópontjánál.

a kálvin téri aluljáróban az élőműsor mellett video-program szórakoztatja majd a közönséget, s a salgótarjáni öblösüveggyár és siküveggyár árusítja termékeit. a blaha lujza téri aluljáróban zenei, irodalmi előadás, az astoriánál logikai játékok, a felszabadulás témánál rejtvenyek várják az érdeklődőket. a 10 órától 16 óráig tartó aranyvasárnapi ajándékműsor valamennyi helyszínén lemezeket árusít a magyar hanglemezgyártó vállalat. /mti/

sr/mi/kö bc ie
15.29 161283 0764

--

1983.12.16.

sb0057 4 160 mtib1064

jubiláló filmstudio

1983, december 16. - ünnepi filmesttel emlékeztek meg pénteken szombathelyen a savaria filmstudio megalakulásának huszadik évfordulójáról. a megyei művelődési és ifjúsági központban tartott ünnepségen levetítették a studio négy új - az ikervári nevelőotthont, a vasi fazekasműhelyeket, körmenetet és szentgotthárdot bemutató - filmjét.

az 1963-ban alakult savaria filmstudio munkatársai évente öt-hat dokumentumfilmet forgattak; két évtized múltán 110 alkotás reprezentálja munkájukat. köztük immár pótolhatatlan filmek találhatók az időközben elhunyt művészekről, az idők során eltűnt városrészekről. /mti/

kre/kre/ig ká ie
15.32 161283 0666

--

sb0058 4 130 mtib1065

új patika gyulán

1983. december 16. - gyulán pénteken új, éjjel-nappal nyitvatartó gyógyszerterület adtak át rendeltetésének. a négyszáz négyzetméter alapterületű, korszerűen felszerelt patika gyula belvárosában, a nemzetközi ut melletti április 4. téren van, fölváltja az eddigi éjjel-nappalos patikát, amely már nem felelt meg a követelményeknek. /mti/

sam/ke/ig ká ie
15.35 161283 0384

1755

--

sb0059 4 160 mtib1066 /felhasználható: 17 órától!/
 a legkisebb magyar fuvósok

1983. december 16. - jubilálnak a legkisebb magyar fuvósok: a pécsi uttörőzenekar, amely negyedszázaddal ezelőtt - 1958. december 16-án - szerepelt először a közönség előtt. az országos hírvégyermekgyűttes a város egyik munkásnegyedében, a gyárvárosi általános iskolában működik; pécs házi zenekarának számít. immár két évtizede minden május elsején a pirosnyakkendős lányok és fiúk vezetnek zeneszóval a dolgozók hagyományos felvonulását. az együttest sok éves eredményes munkásságáért a „pro urbe pécs”, emlékéremmel tüntették ki.

az évforduló alkalmából emlékkiállítás és ünnepi hangversenyt rendeztek pénteken a gyárvárosi józsef attila művelődési házban, ahol az elmúlt huszonöt év alatt rendszeresen felléptek a kis muzsikások. a kiállításon a zenekar hazai és külföldi előadásainak, sikereinek dokumentumait mutatták be, köztük az 1983. évi országos uttörő fuvószenekari fesztiválon elnyert „kiváló zenekar”, minősítés oklevelét, valamint az ugyancsak az idén tett három külföldi - olaszországi, jugoszláviai és nszk-beli - turné emlékeit.

az uttörő fuvósok auth vilmos vezetésével diszhangversenyen szólaltatták meg az elmúlt negyedszázad sikerszámain és a legújabb megtanult zeneműveket. /mti/

igó/bné/az/mz ie

15.36 161283 1281

--

sb0060 4 150 mtib1068

jégtörés együttműködéssel - egyeztető tárgyalások a jugoszláv partnerekkel

1983. december 16. - a legfrissebb adatok szerint a duna komárom és a magyar-jugoszláv határ között zajlik, s általában a víztükör 10-30 százalékat borítja jégtáblák. a magyar és a jugoszláv vízügyi szakemberek zomborban, eszéken és a bajai vízügyi igazgatóságon folytatott tárgyalásokon áttekintették a közös érdekelt ségű duna-szakasz jegesedésének helyzetét, várható fejleményeit. megállapították: a jég tulnyomó része a mellékfolyókból sodródott a dunába, mert a folyam 0.6-0.8 fokos hőmérsékletű vizében még nem kezdődött meg az intenzív jégképződés. ha a várt mértékű enyhülés elmarad, és a zajlást tovább erősíti a hideg, akkor a jövő hét

M 1755

elején állomáshelyükre vezénylik a duna jégtörő hajóit. eszerint 12 hajót baja és mohács térségében vonnak össze, s a kétoldalu megállapodás alapján négy magyar jégtörő átvonul az apatin és vukovár közötti jugoszláviai szakaszra. az egyeztető tárgyalásokon megállapodtak a jugoszláviában dolgozó hajók irányításának, rádióösszeköttetésének, üzemanyag-ellátásának módjában is.

ezen a télen a szokásosnál kevesebb vizet szállító dunán két héttel előbb kezdődött meg a zajlás, mint az elmúlt száz év átlagában, amely szerint budapestnél csak december 25-én lenne esedékes a jég megjelenése. legkorábban 1888-ban - november 15-én - zajlott a folyó a budapesti szakaszon. ebben az évszázadban mindössze néhány alkalommal fordult elő, hogy egész télen jégtelen maradt a fővárosi duna-meder. néhány évtizeddel ezelőtt a zajló jég gyakran megállt, átlagosan 29 napig borította szilárd jégpáncél a budapesti szakaszt. ez a veszélyes látványosság azonban most már sok esztendeje elmaradt, mégpedig azóta, hogy rendszeresen dolgoznak a jégtörő hajók a dunán, és a folyamszabályozási munkák enyhébb ivüre egyengették a zajló jeget gyakran megállító folyókanyarulatokat.

az idén a tiszán is az átlagosnál hamarabb kezdődött a jegesedés. az újabb jelentések szerint a polgár és tiszafüred között zajló néhány kilométeres szakasztól eltekintve már beállt a folyó. a jégtörő hajók tokajnál, kiskörénél és szegednél elfoglalták állomáshelyüket, de csak akkor látnak munkához, ha feltöredezik a jégpáncél, és a zajlás, a torlaszképződés a vizlépcsőt és a hidakat fenyegetné. /mti/

sb/ka/bam/mz ie

16.02 161283 2332

--

sb0061 4 160 mtib1069

megnyílt a poszterház

1983. december 16. - csütörtökön megnyílt a képzőművészeti kiadó új mintaboltja, a poszterház. budapesten a bajcsy-zsilinszky ut 62. szám alatt mintegy 600 négyzetméternyi területen, a korszerű kereskedelem követelményeinek megfelelő üzlet jött létre. a bolt munkáját ipari televízió, nagyméretű raktár, légkondicionáló berendezés segíti.

magyarországon a hetvenes évek közepén jelentek meg az első poszterek, s rövid idő alatt nagyon sok lakás díszévé váltak a különböző méretű és típusú fototapéták. ezekből hatvanféle

M 1755

vásárolható a poszterházban, s ujdonságnak számít a 12 négyzetméteres panorámaposzter. a fototapéták célszerű felhasználásának elősegítésére a bolt szaktanácsadást is vállal. a különböző művészeti poszterek háromféle méretben kaphatók, a népszerű fotoposzterekből 84 fajta vásárolható meg. az új mintabolt a különféle művészeti összerakós játékokat féláron kínálja. karácsonyi játékujdonság a szinkártya és a képdominó.

a boltban művészeti könyvek is helyet kaptak, s a tervek szerint a jövőben az új kiadványokat itt mutatják be a közönségnek. a karácsonyi könyvvásárra két fotoalbumot jelentetett meg a képzőművészeti kiadó, szabóky zolt, bolgár kolostorok és gyarmathy lászló, török földön című kötetét. a szerzők december 20-21-én, 16 órától dedikálják műveiket.

csaknem másfélezer képes levelezőlappól válogathatnak a vásárlók, többsége olcsó áron kapható. a kossuth nyomda ujdonsága a vászonra nyomott, és keretben árusított művészi reprodukció, ennek öt változatát kínálják megvételre. az új üzlet emeleti galériájában a haris testvérek múlt századi autókról készült modelljeit állították ki. a veterán járművek egy részéről készült poszterek már megvásárolhatók. /mti/

di/ka/ig bc ie
16.02 161283 1770

--

sb0062 4 150 mtib1070 /közönségszolgálat/

autó-sorszámok

1983. december 16.		
trabant limousin hycomat	budapest	1251
trabant hycomat combi	budapest	104
trabant limousin	budapest	19084
	debrecen	13621
	győr	18421
trabant combi	budapest	7458
	győr	3612
wartburg limousin	budapest	9975
	győr	6299
wartburg de lux	budapest	14959
	győr	8285
wartburg de lux tolótetős	budapest	3085

M 1755

wartburg tourist	budapest	6133
	győr	2318
skoda 105 s	budapest	7816
	debrecen	5584
	győr	6061
skoda 120 l	budapest	15189
	debrecen	9267
	győr	10649
skoda 120 gts	budapest	550
lada 1200	budapest	27106
	debrecen	16028
	győr	8477
lada 1300 s	budapest	10529
	debrecen	7019
	győr	2740
lada 1500	budapest	9651
	debrecen	6376
	győr	2826
lada combi	budapest	4942
	debrecen	2735
moszkvics	budapest	13437
polski fiat 126 p	budapest	16842
	győr	5462
	-	4246
polski fiat 1500	-	-
dacia	budapest	17196
	debrecen	8457
zasztava	budapest	3152

/mti/ bi/ig bam ie
16.09 161283 2019

--

sb0063 4 130 mtib2001

az „arcképvázlat történelmi háttérrel,, kínaiul

1983. december 16. - a kínai népköztársaságban a közelmúltban megjelent gyurkó lászló „arcképvázlat történelmi háttérrel,, című könyvének kínai kiadása. a könyv több fényképet is tartalmaz; ezek kádár jános életútjának egy-egy állomását villantják fel. a művet a kritika elismeréssel fogadta és több recenzió ajánlotta a politikai kérdések iránt érdeklődő olvasók figyelmébe. /mti/

k/ka/bc/mz ie

16.12 161283 0464

M 1755

--

sb0064 1 130 mtib2003

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0064 mtib1039 sz. /az országgyűlés terv- és ... /2./ hírünk utolsó bekezdésének vége helyesen:

..., vita összefoglalásával fejeződött be.

/az utolsó fél mondatot kérjük törölni!/

/mti/ mz ie
16.18 161283 0299

--

sb0065 4 130 mtib2004

elhunyt petrik imre

1983. december 16. - petrik imre, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1932 óta volt a párt tagja, hetvenkét éves korában elhunyt. temetése december 21-én, szerdán, 14.30 órakor lesz a dunajvárosi temetőben.

az mszmp dunajvárosi járási bizottsága

/mti/ sas/fné/ig ká ie
16.28 161283 0346

--

sb0066 4 160 mtib2005

tizenhétezer ón-katona - a weimari muzeum kiállítása budapesten

1983. december 16. - szeged után a főváros lakossága is láthatja péntektől a hadtörténeti muzeumban a weimari muzeum ón-figuráiból rendezett kiállítást. a kiállítás egy, németföldön nagy hagyományú ónműves népművészeti tevékenység múltját és jelenét tárja a közönség elé. az apró ón-figurák az ólomkatonához hasonlóak, de finomabb megmunkálásuk, a tömör, erősen plasztikus ólomkatonához képest inkább sík figurák. az elkészítésük, a rajzolásuk, vésésük, öntésük, színezésük sok aprólékos kézimunkát igényel. az ónfigurák lényegében nem is játékok, sokkal inkább ismeretterjesztési és népművelési

M 1755

célokot szolgálnak. ma az ndk mintegy 200 különféle muzeumban szemléltetnek velük történelmi jeleneteket és termelési folyamatokat. az ndk-ban egyre gyarapszik az ón-figurák kedvelőinek, gyűjtőinek és készítőinek tábora, főleg az ifjúság körében.

a hadtörténeti muzeumban látható kiállításon jeles történelmi eseményeket, életképeket, irodalmi illusztrációkat állítottak össze a szép kis figurákkal. a legnagyobb terepasztalon több mint négyezer apró katonafigura látható természetet utánozó környezetben, hegyes-dombos tájon. ez a török ellen vívott 1683-as bécsi ütközetet illusztrálja. a bemutató 1984. április 8-ig látható. /mti/

t -és/tr/bc/mz ie

16.29 161283 1339

--

sb0067 4 160 mtib2006

oklevelet kaptak a külföldi magyar néptáncoktatók

1983. december 16. - külföldön született magyar származású fiataloknak első ízben adtak át pénteken néptáncsoportok vezetésére jogosító oktatói okleveleket a magyarok világszövetsége székházában.

a magyarok világszövetsége keretében működő anyanyelvi konferencia védnöksége - a népművelési intézettel közösen - három hónapig tartó, alapfokú néptáncoktatói tanfolyamot szervezett, amelyre magyar származású hallgatók angliából, ausztriából, az egyesült államokból, kanadából és az nszk-ból érkeztek. a tíz néptáncos a vasas művészegyüttes székházában sajátította el a három alapvető magyar táncdialektust. a kedvező tapasztalatok alapján a jövőben is rendeznek hasonló tanfolyamokat. /mti/

t -és/tr/bc/mz ie

16.32 161283 0782

M 1755

--

sb0068 4 160 mtib2007

glatz-kiállítás salgótarjánban

1983. december 16. - glatz oszkár kossuth-díjas festőművész 1982-ben bujáknak adományozott olajképeiből, ezenkívül tanulmányokból, grafikákból, valamint a festőművész életéről, pályafutásáról valló dokumentumokból nyílt pénteken kiállítás a salgótarjáni nógrádi sándor muzeum képzőművészeti galériájában. a válogatás a gyűjtemény első nyilvános bemutatása; legértékesebb része a nagybányai iskola egyik megalapítójának, a magyar festőművészek generációjának egész sorát utnak indító mester negyven eredeti olajfestménye. a műveket a festőművész menyee, glatz henrikné ajándékozta bujáknak.

a pénteken megnyílt kiállítás jól demonstrálja glatz oszkár festői stílusát, egyben keresztmetszetét adja azoknak a termékeny évtizedeknek is, amelyeket bujákon töltött. a hegyes-völgyes községben már glatz oszkár életében is igen nagy volt a festő kultusza, s nem feledkeztek meg róla halála után sem. jórészt ennek köszönhető, hogy a festmények visszakerültek oda, ahol megszülettek. méltó elhelyezésükre és bemutatásukra, megvásárolva az egykori római katolikus parókia tizenhetedik századbeli barokk épületét, a községi tanács már eddig is sokat tett. a műemlék-jellegű épület helyreállításához, belső átalakításához megyei és országos szervektől kap támogatást. /mti/

csiz/mfné/ig az ie
16.37 161283 1333

--

sb0069 4 150 mtib2008

magyar-olasz kamarai együttműködés

1983. december 16. - a közelmúltban olaszországban sikerrel megtartott magyar hét viszonzásaként 1984-ben emília romagna tartomány mutatkozik be budapesten. pénteken a magyar kereskedelmi kamara olasz, és az ice olaszországi külkereskedelmi intézet magyar tagozatának budapesten befejeződött elnökségi ülésén nemcsak a rendezvény programjáról tárgyaltak, hanem arról is, hogyan fejleszthetők a magyar-olasz gazdasági kapcsolatok. a szakemberek véleménye szerint elsősorban az alternatív energiaforrások kutatásában, a hulladékok újrafelhasználásában, a mezőgazdasági és

As 1755

élelmiszeripari melléktermékek hasznosításában, az élelmiszeripari csomagolóstechnika korszerűsítésében, a diabetikus termékek előállításában és a gyümölcszedés gépesítésében kínálkozik lehetőség az együttműködésre. /mti/

pf/kö/bam/mz ie

16.38 161283 0862

--

sb0070 4 130 mtib2010

vizműavatás zsennye községben

1983. december 16. - új vízművet adtak át pénteken a vas megyei zsennye községben. a faluban négy és fél kilométeres vízvezeték építettek, három közutat állítottak föl, s hatvanöt házat kötöttek be a hálózatba. vas megyében számos településen nagy gond a megfelelő minőségű víz hiánya, jóllehet a helyzet javul: a hatodik ötéves terv során összesen hatvannégy községbe jut el a vezetékes ivóvíz. zsennye idén a kilencedik vasi falu, amelyben - mintegy 6 millió forintos költséggel - oldották meg a vízszolgáltatást. /mti/

kre/ig az ie
16.44 161283 0583

--

sb0071 4 130 mtib2011

marjai józsef köszöntése

1983. december 16. - marjai józsefet, az mszmp központi bizottságának tagját, a minisztertanács elnökhelyettesét 60. születésnapja alkalmából az mszmp központi bizottsága nevében pénteken köszöntötte havasi ferenc, a politikai bizottság taja, a központi bizottság titkára. jelen volt ballai lászló, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője. /mti/

mz ie

16.48 161283 0407

As 1755

--

sb0072 4 150 mtib2012

ózd várost is bekapcsolták a belföldi távhívó hálózatba

1983. december 16. - pénteken ózd várost is bekapcsolták a belföldi távhívó hálózatba. a miskolci postaigazgatóság, ózd város tanácsa és más közreműködő szervek több tízmillió forintos költségráfordítással lehetővé tették, hogy a borsodi iparváros közületi és egyéni telefonelőfizetői az ország bármely más, távhívóhálózatba bekapcsolt település előfizetőit közvetlen hívással elérjék, illetve, hogy e városokból az ózdi számokat közvetlen tárcsázással hívják. ózd város körzeti hívószáma: 47. /mti/

bas/tné/ká/mz ie

16.53 161283 0591

--

sb0073 4 130 mtib2013

közlekedési tervegyeztető megbeszélés debreczenben

1983. december 16. - a közlekedési minisztérium és hajdu-bihar megye vezetőinek pénteken debreczenben tartott tervegyeztető megbeszélésén a fő napirendi pont a debrecen-füzesabony vasutvonal új nyomtávra történő áthelyezése volt. a város belterületén áthaladó, s a belvárost és a legújabb, tócskerti lakótelepet is elválasztó vasutvonal áthelyezésének határidejéről tavaly született végső döntés. a városi tanács illetékesei elmondták: az új nyomtáv területének előkészítése olyan stádiumban van, hogy a máj jövőre megkezdheti a pályépítési munkálatokat. az új nyomvonal építését összehangolják a nyugati iparvágány-rendező építésével, ugyanis csak a két beruházás együttes megvalósításával szűnhet meg teljesen a régi vágányokon a közlekedés. a vasuti sínek áthelyezésével megváltozik a 4. számú főközlekedési utvonal debreczenen átvezető szakasza is.

a megye vezetői azt kérték, hogy az erzsébet utca ehhez szükséges felújítását a tervezettnél előbb végezze el a km közuti igazgatósága. 1985. július 1-től ugyanis onnan indul majd debrecen első trolijárata. az pedig megengedhetetlen, hogy a troliközlekedés megindítása után néhány hónappal ismét felbontsák az utburkolatot. a minisztérium részéről ígéretet tettek arra, hogy - amennyiben a városi tanács addig elvégezteti a szükségeszerű közművesítési munkákat - az első trolibusz indulásáig új burkolatot kap az erzsébet utca.

M 18¹⁸

mint a megbeszélésen elhangzott, a felmérések megcáfolták a debrecen-sáránd-létavértes, illetve a sáránd-nagykerek vasutvonal felszámolásáról kialakított korábbi álláspontot. bebizonyosodott, hogy szükség van ezekre a vonatokra. a végső döntést a jövő év első felében a közlekedési minisztérium koordináló bizottsága mondja ki.

debrecen tömegközlekedéséről szólva az egyeztetőn elhangzott, hogy a legtöbb gondot a volán vállalat autóbusz-állományaának elöregedése okozza. jövőre a járműparkot csak a szükséges mennyiség felével tudják bővíteni, s a további fejlesztés lehetőségét az 1984. január 1-től önállóvá váló volán vállalatnak kell igazgatódnia. /mti/

tár/éva/ig st ie
17.03 161283 2141

--

sb0074 4 130 mtib2014

havasi ferenc látogatása franciaországban

1983. december 16. - a francia szocialista párt meghívására december 12-15. között látogatást tett franciaországban a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége. a delegációt havasi ferenc, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára vezette, tagjai voltak horváth ferenc és kovács lászló, a kb osztályvezető-helyettesei.

a küldöttség tárgyalásokat folytatott a francia szocialista párt titkárságának tagjaival. találkozára került sor lionel jospin-nal, az fszp első titkárával.

a nyílt és szívélyes légkörű megbeszéléseken a két párt képviselői kölcsönösen tájékoztatták egymást országuk helyzetéről és pártjuk tevékenységéről. véleményt cseréltek a nemzetközi, különösen az európai helyzet időszerű kérdéseiről és áttekintették a kétoldalú párt- illetve államközi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit.

az mszmp küldöttsége találkozott gaston plissonnier-val, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával. megbeszélést folytattak a francia politikai élet több más képviselőjével, köztük pierre joxe-szal, a francia nemzetgyűlés szocialista képviselőcsoportjának vezetőjével, a nemzetgyűlés magyar baráti csoportjának elnökével, edith cresson külkereskedelmi, valamint jacques delors gazdasági és pénzügyminiszterrel, jean-louis bianco-val, a köztársasági elnöki hivatal főtitkárával és jacques attali-val, a köztársasági elnök

M 18¹⁸

külön-tanácsadójával. találkozóra került sor a francia gazdasági-pénzügyi élet több vezetőjével, köztük jacques mayoux-val, a société général bank elnök-vezérigazgatójával, olivier bes de berc-vel, a creusot-loire vállalatcsoport vezérigazgatójával és jean. b. doumeng-nal, az interagra vállalat elnök-vezérigazgatójával.

a küldöttség csütörtökön este hazaérkezett budapestre. /mti/

pá/ig bc ie
17.11 161283 1867

--

sb0075 4 160 mtib2015

Lóránt jános festőművész tárlata

1983. december 16. - Lóránt jános festőművész képeiből kiállítás nyílt pénteken a múcsarnokban.

a magyar festőtársadalom középgenerációjához tartozó művész sajátos hangulatu retrospektív kiállításon tárja a látogatók elé husz év művészi alkotómunkájának eredményét. az anyagban megtalálhatók a mindennapi élet motívumai: a hatvanas évek egyszerű festői eszközökkel megszólaltatott világa éppugy, mint a bányászélet sokoldalú, színes ábrázolása. a kiállítás sokféle technikával dolgozó művész portréját vázolja fel.

a tárlat január 15-ig tekinthető meg. /mti/

di/ka/ig bc ie
17.12 161283 0635

--

sb0076 4 130 mtib2017

befejeződött a művelődéspolitikai tanácskozás /1. rész/

1983. december 16. - befejeződött pénteken a politikai főiskolán az a kétnapos tanácskozás, amelyet a magyar szocialista munkáspárt művelődéspolitikai irányelvei megjelenésének 25. évfordulója alkalmából rendezett az mszmp politikai főiskolája, a művelődési minisztérium, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztálya, párttörténeti intézete, valamint társadalomtudományi intézete.

a második napon knopp andrás, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője a szövetségi politika és az értelmiségi politika időszerű kérdéseiről, ancsel éva, az ötvös loránd tudományegyetem tanára a művelődés és az értékorientáció kapcsolatáról tartott előadást. ezeket hozzászólások követték.

a konferencián előadók és a hozzászólók elemezték az elmúlt negyedszázad történelmi folyamatait, politikai tanulságait. egyebek között megállapították, hogy a kultúrában e 25 esztendőben nyugodt, sokirányú, új jelenségeket is felmutató fejlődés volt érzékelhető. a kultúra általánosságban ellátta a maga sajátos funkcióit a magyar szocialista társadalomban. ez nem jelenti azt, hogy ne lettek volna olykor zavarok, amelyek ma is figyelmeztetnek arra: a szellemi életben nem lehet lemondani az irányzatok közötti vitáról. a negyedszázados fejlődés bizonyíték arra, hogy lehet nyitott művelődéspolitikát folytatni, és eddig eredményesen, ha érvényesül a marxista párt eszmei irányítása, és a szocialista állam sokoldalú szervező-tervező-támogató munkája. a művelődéspolitikai politika szerves része, s mint ilyen, szolgálni tudta a magyar kultúra fejlődését, az értelmes szabadság, a gazdaságilag is megalapozott demokratizmus, az embert formáló igaz eszmék és nagy értékek szellemében.

a két és fél évtized tapasztalatai azt is bebizonyították, hogy a kultúra fejlődése elválaszthatatlan a gazdasági, a társadalmi előrehaladástól, ugyanakkor a művelődés nem gyarapodik automatikusan a gazdasági, társadalmi növekedéssel, fejlődéssel. a kulturális élet, az oktatás, a művészet, a tudomány, a közművelődés jövője annyiban létkérdés, amennyiben a művelődés segíteni tudja a nemzet, a társadalom fő feladatainak megoldását, amennyiben szocialista tartalmu válaszokat ad ezekre a kérdésekre.

szó volt arról is, hogy szükséges a párt értelmiségi politikájának megújítása annak érdekében, hogy megőrizhetőek legyenek az értelmiségi politika alapvető vívmányai, amelyeket a negyed százada százada megfogalmazott párt dokumentum is említett.

/folyt. köv./ km/tr/mz
17.12 161283 2568

18 18

--

sb0077 4 130 mtib2018

befejeződött ... /2. rész/

az ideológiának, a művelődéspolitikának a valóság által megfogalmazott kérdésekre kell választ adnia, figyelembe véve a mai fiatal értelmiség sajátos helyzetét is. míg a dokumentum megszületésekor a szövetségi és az értelmiségi politika majdnem azonos volt, mára megváltozott a helyzet, hiszen az értelmiség csaknem egyharmada a párt tagja, tehát nem egyszerűen szövetségi kérdés az értelmiség és a párt viszonya.

a tanácskozáson huszár istván, a társadalomtudományi intézet főigazgatója mondott zárszót, amelyben megállapította, hogy az eszmecsere betöltötte hivatását, elemző módon, a jövőben is kamatoztatható tanulságokat levonva értékelte az elmúlt két és fél évtized művelődéspolitikáját, annak legfontosabb eredményeit. /mti/

km/tr/bc/-ár/mz ie

17.13 161283 0799

--

sb0078 4 150 mtib2019

aláírták a jövő évi magyar-szovjet villamosenergia szállítási szerződést

1983. december 16. - a magyar villamos művek tröszt és az energomasexport külkereskedelmi egyesülés képviselői budapesten aláírták azt a szerződést, amely szerint a szovjetunió jövőre 8,8 milliárd kilowattóra villamosenergiát szállít magyarországnak. ez az energiamennyiség az ország 1984. évi várható villamosenergia-fogyasztásának kerekén egynegyedét fedezi. a tervszerű villamosenergia-import a kgst-tagországok közötti energetikai együttműködés keretében valósul meg, amelyben hazánk a legnagyobb villamosenergia-importőr. érthető tehát, hogy együttműködő energiarendszerek üzembiztonsága elsőrendű fontosságú, s ennek biztosítására a felek minden lehető eszközzel törekednek. /mti/

sb/er/ig bam ie

17.21 161283 0794

as 1818

--

Vszámunkra az

sb0079 4 160 mtib2021

fímm festőművész kiállítása pécsett

1983. december 16. - reino hietanen fímm festőművész kiállítása nyílt meg pénteken a pécsi galériában. a megnyitón részt vett a művész is. a pécs és lahti testvérvárosok közötti kulturális egyezmény keretében rendezték meg a tárlatot, amelyen a művész ötven festményét és grafikáját tekinthetik meg a látogatók január 8-ig.

reino hietanen festményeire, grafikáira az oldott, könnyed stílus jellemző, témáit a valós életből meríti és azokat egyedi látásmódjával fogalmazza újra. műveivel elnyerte a legnagyobb fímm képzőművészeti díjakat. /mti/

szk/bné/ká/mz ie

17.24 161283 0619

--

sb0080 4 160 mtib2022

szabolcsi téli tárlat

1983. december 16. - hagyományteremtő céllal, új kezdeményezésként első ízben rendezték meg nyíregyházán a szabolcsi képzőművészek seregszemléjét, a téli tárlatot. a művelődési központ galériájában pénteken megnyílt kiállításon 12 alkotó ötven munkáját - olajfestményét, akvarelljét, érmeit és szobrait - tekinthetik meg az érdeklődők január 8-ig. első ízben mutatkozik be a tárlaton a szabolcsi közönségnek két olyan művész, tilles béla és gál ludmilla, akik a közelmúltban választották lakóhelyül és munkásságuk színterül a keleti országrészt. /mti/

kal/st/mz ie

17.34 161283 0606

as 1818

--

sb0081 4 150 mtib2023

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /5. rész/

faluvégi Lajos beszéde

a minisztertanács elnökhelyettese elmondotta: a mostani tanácskozáson is joggal mutattak rá, hogy a gazdaság értékelésében és a jövő évi feladatokra való felkészülésben nagyon szoros az együttműködés a szakszervezetek vezető testületeinek képviselői és a kormány között. ennek is tulajdonítható, hogy a mostani nehéz helyzetben is reális tervvel, megalapozott gazdasági programmal állhatunk a közvélemény elé. a jövő évi tervnek több változatát vizsgáltuk meg közösen, köztük az életszínvonal alakulásának lehetséges variánsait. nem mindig és nem mindenben értettünk egyet az első szóra, az együttes álláspont azonban létrejött, s ha a szakszervezetek kívánságait nem mindenben tudta a kormányzat teljesíteni, annak az az oka, hogy ma a jogos igények közül sem teljesíthető valamennyi. a kormány számára nagy segítség, hogy a szakszervezetek álláspontja mindig világos és következetes. ennek azért is nagy a jelentősége, mert a társadalom életében egyszerre jelentkeznek különféle részérdekek; a szakszervezetek alkalmasak arra, hogy ezeket egymással és az osztályszadalmi érdekekkel egyeztessék, és ennek alapján képviseljék a dolgozók érdekeit. együttműködésünk többnyire az elosztáspolitikai alakítására terjedt ki - ez természetes. ám még lényegesebb a szakszervezeteknek az a törekvése, hogy a gazdaságpolitika általános alakításába is egyre erőteljesebben bekapcsolódjanak, mert ez elősegíti, hogy a társadalom közreműködésével jó feltételeket teremtsünk az életszínvonal megőrzéséhez, majd továbbfejlesztéséhez - mondotta.

a miniszterelnök-helyettes ezután arról szólt, hogy az intenzív fejlődéshez a gazdasági életben sokféle változásra van szükség, köztük a termelési és a vállalati strukturák átalakítására, mert új feladatokat régi módon nehéz megoldani. a baj az, hogy bizonyos döntések lassan születnek meg. ma sem lehetünk biztosak abban, hogy a vállalatok minden vonatkozásban igazodnak az új követelményekhez, s programjaik megfelelnek-e a ma és a jövő kívánalmainak. a miniszterelnök-helyettes az elhatározás felelősségéről is beszélt. véleménye szerint a kormányzati döntéseknél nehéz kimondani az alacsony hatékonyságú tevékenységekkel kapcsolatban a végső szót, ehhez a legérdekesebbek, a dolgozó kollektívák segítségére is szükség van. sok kedvező tapasztalat bizonyítja, hogy a szakszervezetek a gazdasági élet legkülönbözőbb szintjein, kormányzati fórumokon, és a vállalati kezdeményezések szervezésében és felkarolásában egyaránt értékes támogatást nyújthatnak.

/folyt. köv./ sl/kö/ig
17.34 161283 2648

ds

--

sb0082 4 150 mtib2024

a szakszervezetek országos tanácsának ülése /6. rész/

életszínvonalpolitikai kérdésekről szólva a miniszterelnök-helyettes egyebek között elmondta, hogy a mai nehéz viszonyok között a javak elosztásában és a szociálpolitikában bizonyos átcsoportosításokra van szükség, hogy több jusson oda, ahol a legjobban kell. a kormányzat ehhez is kéri a szakszervezetek segítségét. ha szükséges, ki kell alakítani olyan új, érdekegyeztető formákat, amelyek a jogosak közül is előtérbe helyezik a legjogosabbakat, a legsürgősebbeket. jelenleg, az 1984-es terv végrehajtására készülve a szakszervezetek azzal segíthetnek a legtöbbet, ha közreműködnek abban, hogy a termelésben mindenütt feltárják és kihasználják a kínálkozó lehetőségeket. törekedni kell arra, hogy a jó teljesítményeket a fő munkaidőben is jobban megfizessék. a magasabb bérhez elengedhetetlen a követelmények növelése, a szervezettség javítása, s nem utolsósorban az eredmények reális megítélése, s a bérezésben az ennek megfelelő differenciálás.

végül a miniszterelnök-helyettes a kormány nevében megköszönte a szakszervezetek országos tanácsának, a magyar szakszervezeteknek az idejű munkát, s kérte, hogy ebben a szellemben folytatódjék, s erősödjék tovább jövőre is az állami szervek és a szakszervezetek együttműködése. /mti/

sl/kö/ig pr

17.42 161283 1323

--

sb0083 4 160 mtib2025

béres jeno festomuvész kiállitása

1983. december 16. - a pesti vigadóban pénteken megnyílt béres jeno festomuvész emlékkiállitása.

az 1981-ben elhunyt béres jeno festészetének kiinduló pontja - sok kortársához hasonlóan - a nagybányai iskola volt. tanulmányait 1932-37 között glatz oszkar növendékeként végezte. művei állami gyűjteményekben, muzeumokban és számos magángyűjtőnél lelhetők fel. a bemutatón jelentős művein kívül tanulmányaiból, rajzaiból és

ds

képvázlataiból is válogatást tárnak a látogatók elé. bár festői munkássága során több pályadíjat nyert el, életében nem volt önálló kiállítása. a posztumusz tárlat méltó emléket állít a művésznek. a kiállítás a hónap végéig látogatható. /mti/

di/tr/ig bc pr

18.09 161283 0739

-.-

sb0084 4 160 mtib2026

a vizuális művészeti hónap megnyitása

1983. december 16. - a budapesti történeti múzeumban pénteken megkezdődött a vizuális művészeti hónap eseményeinek sorozata.

mezei gyula, a fővárosi tanács művelődési főosztályának vezetője megnyitó beszédében többek között hangsúlyozta: az amatőr művészeti mozgalom hetedik alkalommal megrendezett seregszemléje azt mutatja, hogy jelentős fejlődés figyelhető meg e mozgalomban. ennek köszönhetően ezúttal országos jelentőségű kiállító helyen mutatkozhatnak be a fővárosi és a pest megyei amatőr képző- és iparművészek.

a szakmai bírálóbizottság 647 képzőművészeti és 348 iparművészeti alkotásból válogatta ki a műveket. az anyag gazdag keresztmetszetét mutatja e művészek tehetségének, alkotó kedvének. a kiállított művek nagy része professzionális színvonalú, és az amatőr művészeti körökben folyó megalapozott munkáról tanuskodik.

a művészeti hónap eseményei sorában az amatőr fotósok felvételeiből kiállítás nyílik december 19-én a budapesti művelődési központban. a jövő év január 4-én ugyancsak a budapesti művelődési központban rendezik meg a 15. budapesti amatőrfilm-szemlét. december 16. és január 13. között a művelődési központ konzultációkat tart a különböző amatőr művészeti ágak alkotói számára. /mti/

di/tr/bc/mz pr

18.09 161283 1307

as

-.-

sb0085 4 160 mtib2027

huszonöt éves a budapest táncegyüttes

1983. december 16. - megalakulásának 25. évfordulóját ünnepelte pénteken a budapest táncegyüttes; a jubileumról az alkalomra összeállított műsorral emlékeztek meg a budai vigadóban.

megalakulásakor a társulat a hagyományok ápolását, továbbvitelét és színpadra alkalmazását tekintette céljának. az eltelt negyedszázad alatt bemutatott 17 műsorában valóra váltotta ezt az elképzelést, s tovább is lépett: műsorai a múlt hagyományaiban gyökereznek, ám ugyanakkor a ma emberéhez szóló üzenetük is van. e kettősség jellemezte az ünnepi előadást is, amelynek 70 percében a repertoáron lévő valamennyi előadásból láthattak részleteket a nézők, a folklórtól a modern stílusban koreografált táncokig.

a jubileumi előadást ünnepi társulati ülés követte, melyen az együttes tagjai kitüntetésekkel vehettek át. /mti/

jk/ig bc pr

18.10 161283 0884

-.-

sb0086 4 130 mtib2028

elutazott a berlini pártküldöttség

1983. december 16. - pénteken elutazott budapestről a német szocialista egységpárt berlini delegációja. a küldöttség gerhard poser, a berlini pártbizottság titkára vezetésével az mszmp budapesti bizottságának meghívására öt napot töltött a fővárosunkban, ahol építőipari és várospolitikai kérdéseket tanulmányozott. a delegációt fogadta maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. /mti/

q városi pártbizottságának

pá/ig bc pr
18.12 161283 0516

v városi

as

-.-

sb0087 4 160 mtib2029

Luther Márton emlékezete - kiállítás a szépművészeti muzeumban

1983. december 16. - Luther Márton emlékezete - a Lutheri reformáció emlékei Magyarországon a XVI. és XVII. századból címmel országos kiállítás nyílt pénteken a szépművészeti muzeumban, Luther születésének 500. évfordulója alkalmából.

a kiállítás rendezői - mintegy féléves kutató, gyűjtőmunka után - 14 közgyűjtemény, 9 egyházi és csaknem 15 gyűlekezeti gyűjtemény anyagából válogatták ki a felsorakoztatott történeti, irodalmi és művészeti emlékeket. az országos tárlat azért is jelentős, mert eddig még nem voltak így együtt láthatók a reformáció korának nagyrészt eredeti dokumentumai, másrészt Európában a budapesti kiállítást megelőzően - egyedül a reformáció egykori hazájában, Berlinben és Nürnbergben rendeztek országos összefogással emlékkiállítást.

a rendezők kevés híján 600 tárgyat: kéziratokat, nyomtatványokat, képzőművészeti alkotásokat, ötvösreemekeket és textiliákat gyűjtöttek össze nemcsak a reformáció, hanem az ugynevezett ellenreformáció korszakából is, hiszen csak a reformációra vonatkozóan kevés tárgyi emlék maradt fenn. a hatalmas anyagot az áttekinthetőség érdekében 10 egységre bontották, a középpontban Luther eredeti végrendeletét bemutatva. a kéziratok, a nyomtatványok között láthatók például olyan - pénzért váltott, feloldozást adó - bucsucédulák, amelyek felvidéki nemesi családok birtokában voltak, s amelyek a reformáció megindulásának kezdetét jelzik. kiállították Luther zoltármagyarázatát 1518-ból, a reformáció megindulását követő első évből. megtalálható az 1606-os bécsi béke eredeti okmánya, több nemesi család címeres levele is. a képzőművészeti alkotások között látható Lucas Cranach két eredeti festménye, továbbá a reformáció hazai patronáloinak több portréja és számos Dürer-metszet. az ötvöstárgyak és textiliák nagyrészt az urvacsora céljára szolgáló eszközök voltak.

a kiállítást a téli hónapokban tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

t cs/bc/mz pr

18.13 161283 2003

as

--

sb0088 4 130 mtib2030

a budapesti pártbizottság ülése

1983. december 16. - pénteken kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság. az ülésre meghívottak voltak a kerületi pártbizottságok első titkárai, a fővárosi tanács elnökhelyettesei és titkára, a főváros társadalmi és tömegszervezeteinek vezetői, a pártbizottság osztályvezetői. az ülésen részt vett Ballai László, a központi bizottság osztályvezetője, Szerényi Sándor, a központi ellenőrző bizottság tagja és Cravero Róbert, az országos tervehivatal elnökhelyettese.

a pártbizottság Maróthy Lászlónak, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának előterjesztésében tájékoztatást hallgatott meg az MSZMP kb december 7-i üléséről és az ebből következő budapesti politikai és gazdasági feladatokról. Békési László titkár előterjesztésében a pártbizottság megvitatta és elfogadta a főváros fejlesztésével foglalkozó, 1978. május 30-i politikai bizottsági határozat végrehajtásáról szóló jelentést, és a javaslatot a további feladatokra. Borbély Gábor titkár előadásában a pártbizottság megvitatta és elfogadta a budapesti pártbizottság és munkabizottságai 1984. évi munkaprogramját. ezt követően a pártbizottság személyi ügyeket tárgyalta. /mti/

pá/bc/mz pr

18.15 161283 1250

--

sb0089 4 160 mtib2031

átadták a művészeti alap nívódíjait

1983. december 16. - pénteken a pesti vigadóban átadták a művészeti alap 1983. évi nívódíjait.

a képzőművészeti nagydíjat Garányi József, Munkácsy-díjas keramikus művész kapta. Garányi József az utóbbi években számos hazai és külföldi, csoportos és egyéni kiállításon szerepelt. hosszabb ideje jelentős szervezőmunkát fejt ki saját szakterületén, a kerámiaművészet fejlődése érdekében.

irodalmi nagydíjat kapott Takáts Gyula, József Attila-díjas költő, műfordító. első verseskötetének 1935-ös megjelenése óta számos munkáját adták ki, 1980-ban jelent meg „a semmi árnyéka”, és

as

bel

- 62 -

1983.12.16.

a „120 vers,, című kötete. a „helyettük szóljal,, című könyv
1982-ben látott napvilágot.

a zenei nagydíjjal raics istvánt tüntették ki, aki
zongoraművészi, zeneszerzői, szövegírói, fordítói, kritikus
munkájával egyaránt jelentőset alkotott. tevékenysége művészeti
életünk, kulturális közéletünk sok területét fogja át: figyelme
egyenként kiterjed a mai magyar zenei életre, és a múlt értékeire is.

a művészeti alap nívódíjjal jutalmazta a csontváry terem modern
midiatura kiállítását, a csók galéria gobelin- és üvegkiállítását,
valamint benkő ilona, ^(munkácsy-díjas) keramikus kiállítását. /mti/

di/tr/ig bc pr

18.16 161283 1251

--

sb0090 4 130 mtib2032

üdvözlő távirat

1983. december 16. - Lázár György, a minisztertanács elnöke
táviratban üdvözölte Turgut Özalp, a török köztársaság újonnan
kinevezett miniszterelnökét. /mti/

k/pá/bc/mz pr

18.17 161283 0206

as

--

bel

- 63 -

1983.12.16.

sb0091 4 180 mtib2035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. december 16. - az országos meteorológiai intézet jelenti
pénteken este:

csapadékos idő

várható időjárás szombaton az ország területén:

délnyugat felől ismét beborul az ég, előbb havazás, majd
havas eső, ónos eső, később ismétlődő eső várható. a déli,
délnyugati szél gyakran erős, a dunántúlon néhol viharos lesz. a
hőmérséklet kora délután általában 5 fok körül valószínű. /mti/

ig pr
18.20 161283 0507

--

sb0092 4 130 mtib2036

kitüntetés /ráth károly/

1983. december 16. - a népköztársaság elnöki tanácsa Ráth Károly
nyugalmazott nagykövetnek, a munkásmozgalomban és hazánk diplomáciai
szolgálatában több évtizeden át végzett eredményes tevékenysége,
valamint nyugállományba vonulása óta kifejtett aktív társadalmi
munkássága elismeréseként, 80. születésnapja alkalmából a munka
vörös zászló érdemrendje kitüntetését adományozta.

a kitüntetés dr. Várkonyi Péter külügyminiszter adta át. /mti/

k/pá/bc/mz pr

18.21 161283 0504

as

--

sb0093 4 150 mtib2037

hazaérkezett moszkvából a magyar közgazdász küldöttség

1983. december 16. - pénteken hazaérkezett a magyar delegáció, amely csikós-nagy béla államtitkárnak, a magyar közgazdasági társaság elnökének vezetésével moszkvában részt vett a x. magyar-szovjet közgazdász kollokviumon. megtárgyalták a magyar-szovjet áruszállítások zavartalan lebonyolítására teendő intézkedéseket, megvitatták a közlekedési ágak közötti munkamegosztás lehetőségeit, valamint a közlekedési rendszerek fejlesztését. megvitatták a közlekedés energiafelhasználásával, valamint a városi közlekedéspolitikával összefüggő kérdéseket is. /mti/

pá/sl/mz pr

18.32 161283 0642

--

sb0094 4 130 mtib2038

tanácsülések: a költségvetési tervezet vitája két megyében és debrecenben

1983. december 16. - két megye és egy megyei város tanácstagjai vitatták meg pénteki ülésükön az elkövetkező, 1984-es esztendő költségvetési és fejlesztési tervét.

a heves megyei tanács ülésén elmondták, hogy 1984-ben is folytatódik a lakásprogram megvalósítása. ebben az esztendőben mintegy kétezer lakás készül el, többsége alapvetően magánérőből épül; az otthonteremtésben támogatják a fiatalokat. jövőre meggyorsítják a régebbi építésű állami lakóházak felújítását, és bővül a megye egészségügyi hálózata. egerben befejeződik a kórház rekonstrukciójának második üteme - újabb 188 ágyas részleget adnak át -, hatvanban új rendelő épül, benne tizenhét szakorvos fogadhatja majd a betegeket. tovább gyarapítják a megye oktatási hálózatát, a tervek szerint gyöngyösön és egerszalókon új iskola épül fel, hortón, erdőtelken és makláron további tantermekkel bővülnek az oktatási intézmények.

a pest megyei tanács ülésének résztvevői elsősorban azt hangsúlyozták, hogy a budapesti agglomerációhoz tartozó települések helyzetén kívánnak javítani, ott ahol a legégetőbb a lakásgond, a legzsúfoltabbak a gyermekintézmények és az iskolák. a tervek szerint jövőre mintegy 7500 lakás épül fel a megyében - 90 százalékban

as

magánérőből. százhusz ágygal bővítik a pest megyei semmelweis kórházat, 300 új óvodai helyet, 107 tantermet építenek. a művelődési lehetőségek bővülését jelzi, hogy százhalombattán, dánszentmiklóson és budaörsön elkészül a művelődési központ.

a debreceni tanács tagjai egymilliárd forintot szavaztak meg fejlesztési célokra. a tervek szerint jövőre 2317 lakást építenek fel, s a magánérős építkezésekhez 110 telket készítenek elő. művelődési célokra több, mint ötven millió forintot irányoztak elő, s ennek túlnyomó részét az általános iskolai hálózat fejlesztésére fordítják. 1984 szeptemberében a jelenleginél ötvennyolccal több tanteremben kezdődhet meg a tanítás. /mti/

kov/vir/szü/fe/ig az pr
18.36 161283 2023

--

sb0095 4 150 mtib2039

crossbar telefonközpont nádudvaron

1983. december 16. - új, kétszáz vonalas crossbar telefonközpontot adtak át pénteken nádudvaron; a csaknem husz millió forintba kerülő berendezés felszereléséhez a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet nyolcmillió forint támogatással járult hozzá.

ettől kezdve közvetlen tárcsázással hívható a három nádudvari agrárközpont: a vörös csillag tsz, a kite és a hajdusági agráripari egyesülés. a tsz központja és a postahivatal előtt egy-egy új, távhívásra alkalmas nyilvános telefonfülkét is felállítottak. a nádudvari előfizetőket a debreceni központ körzetszámával, 52-vel lehet tárcsázni. /mti/

szü/éva/ig az pr
18.46 161283 0672

as

--

bel

- 66 -

1983.12.16.

sb0096 4 130 mtib2040

somogyi képviselők ülése

1983. december 16. - az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja pénteken kaposvárott, a mezőgazdasági főiskolán tartotta ülését. megvitatták a megye 1983. évi költségvetési és fejlesztési tervének végrehajtásáról, s az 1984. évi tervelőirányzatokról szóló beszámolót. ebből kitűnt, hogy az országgrészben az idén több, mint 2200 lakás épült - jórészt magánerekből -, bővült az ivóvíz-hálózat. elhangzott, hogy a tanácsoknak javítaniuk kell a gazdálkodási, döntéshozókészítési, tervezési tevékenységüket. a csoportülés befejezésül a képviselők guba sándor főigazgató kalauzolásával megtekintették a főiskolát. /mti/

káp/hné/ig az pr
18.47 161283 0680

--

sb0097 4 160 mtib2041

a szerelem ára - bemutató a nemzeti színházban

1983. december 16. - g. b. shaw a szerelem ára című darabját mutatta be pénteken a nemzeti színház.

shaw drámáját - amely ősbemutatóján botrányt kavart - vadász ilona rendezte. mint elmondta: bernard shawt ebben a darabjában a xx. század rómeó és juliáját írta meg. a dráma színpadra állításánál arra törekedett, hogy megmaradjon a kemény társadalmi rajz és a szerelem egysége. a történet, amely írójának világszemléletéből fakadóan a mához is szól, a századvég angliájában játszódik. egy előkelő angol orvos beleszeret egy dús gazdag leányba. a fiatalok semmivel sem törődve házasságot akarnak kötni, ám megtudják: honnan származik családjuk vagyona. az első felháborodás után a szerelmesek ,,beletörődnek,, a ténybe: a pénznek nincs szaga.

az előadás szereplői: kállai ferenc, peremantoni krisztina, kalocsay miklós, fülöp zsigmond, harsányi gábor, pregitzer fruzsina, vereczkey zoltán és gyalog ödön. /mti/

t cs/bc/mz pr

19.23 161283 1000

cs

--

bel

- 67 -

1983.12.16.

sb0098 4 160 mtib2043

hamlet-bemutató kaposvárott

1983. december 16. - shakespeare hamletjét mutatták be pénteken este a kaposvári csiky gergely színházban. a rendező ascher tamás, az arany jános fordította szöveget eörsi istván dolgozta át. a bemutatón hamlet szerepét máté gábor, ophéliát básti juli, fortinbrast káta endre jászai-dijas, claudius jordan tamás jászai-dijas, poloniust koltai róbert jászai-dijas színművész alakította. /mti/

káp/hné/ká/mz pr

19.28 161283 0458

--

sb0099 4 160 mtib2044

rendezvények a nemzeti színház javára

1983. december 16. - a szakszervezetek veszprémi liszt ferenc vegyeskara az együttes fennállásának 25. évfordulója alkalmából kollár kálmán karnagy vezényletével hangversenyt adott pénteken a veszprémi vegyipari egyetem aulájában. a kalocsai népi együttes hagyományörző csoportja a szakmári művelődési központban lépett fel pénteken, s a műsorban szerepelt a kalocsai ének-zene általános iskola együttese is. mindkét est teljes bevételét az új nemzeti színház építésére ajánlották fel. /mti/

szé/lak/st/fe/mz pr

19.34 161283 0567

cs

--

bel

- 68 -

1983.12.16.

sb0100 4 160 mtib2045

operabemutató győrött

1983. december 16. - puccini bohémélet című operáját mutatták be pénteken a győri kisfaludy színházban. az előadást bor józsef jászai-dijas rendezte, az opera főbb szerepeit györgyi józsef, pintér ferenc, bede fazekas csaba, schwimmer jános, kóródi anikó és magyar mária alakították. a díszleteket vata emil jászai-dijas, a jelmezeket tordai hajnal tervezte. a színház zenekarát csala benedek vezényelte. /mti/

mzs/sza/st/mz pr

19.38 161283 0470

--

sb0101 4 160 mtib2046

sartre-bemutató csabán

1983. december 16. - jean-paul sartre altona foglyai című drámáját mutatták be pénteken a békéscsabai jókai színházban. békéscsabán most először láthat a közönség sartre-művet. az előadást vendégként ács jános, a kaposvári színház rendezője állította színpadra. a főbb szerepekben dariday róbert, barbinek péter, várady zoltán, nagy mari és felkai eszter lépett fel, a díszleteket és a jelmezeket a munkácsy-dijas gyarmathy ágnes tervezte. /mti/

sam/ke/st/mz pr

19.45 161283 0503

--

bel

- 69 -

1983.12.16.

sb0102 4 180 mtib2049 /közönségszolgálat/

randevu a jókai klubban - műsorváltozás

1983. december 16. - vasárnap délelőtt kilenc órakor a kossuth adón elhangzó randevu a jókai klubban című műsorban változás történt. a magyar rádió és az új tükör című hetilap vendégei a kiadott műsortól eltérően: gálvölgyi jános és körmendi jános színművészek. a műsor riportere: sipos áron. /mti/

-és/mz pr

19.58 161283 0366

--

sb0103 4 160 mtib2050

hangverseny kodály zoltán emlékére

1983. december 16. - kodály zoltán születésének évfordulója alkalmából ünnepi hangversenyt rendeztek pénteken a pesti vigadóban. a műsorban hét zongoradarabja, részletek a megkésített melódiák-ból, a triószonád, a székellykeserves, az öregek, az akik mindig elkésnek, az esti dal és a szép könyörgés című művei csendültek fel. az előadáson közreműködött zempléni kornél, melis györgy, dénes erzsébet, falvay attila, szabó tamás, fias gábor, valamint a kisz központi művészegyüttes énekkara, strausz kálmán vezényletével. /mti/

t cs/bc/mz pr

19.59 161283 0592

cs

--

bel

- 70 -

1983.12.16.

sb0104 törölve!!!

sb0105 törölve!!!

1
as

bel

- 71 -

1983.12.16.

sb0106 4 180 mtib2048

törölve!!!

sb0107 4 180 mtib2063

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. december 16.

- sb0001 a hazafias népfront nemzetközi tevékenységéről /1. rész/
- sb0002 a hazafias népfront nemzetközi tevékenységéről /2. rész/
- sb0003 az elsősegélynyújtás
- sb0004 a képzőművészet klasszikusai
- sb0005 korszerűsítik a hazai növényi génbankot /1. rész/
- sb0006 korszerűsítik a hazai növényi génbankot /2. rész/
- sb0007 balatoni jeges napok
- sb0008 talajvíz-mérés gamma-sugarakkal
- sb0009 keresztcsőrűek a vértésben
- sb0010 kőtár az egri várban
- sb0011 több mint tíz éve járványmentes a baranyai állatállomány
- sb0012 szentesi villanykapcsolók
- sb0013 tanya-közi mozgóbolt
- sb0014 vízföltárás békésben
- sb0015 rendelőintézeti buszjáratok
- sb0016 thüringiai étterem győrött
- sb0017 közlekedési helyzet
- sb0018 az egyeki műhely kiállítása
- sb0019 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /1. rész/
- sb0020 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /2. rész/
- sb0021 halálos baleset
- sb0022 lottónyerőszámok
- sb0023 szovjet testvérterületi delegáció vas megyében
- sb0024 vezetékvesztés ivóvíz iváncsán
- sb0025 lékelik a hortobágyi halastavakat
- sb0026 új iskola csonkahegyháton

as

sb0027 füstmérgezéses halál encsen
 sb0028 új postahivatal dunakilitin
 sb0029 népfront-vita a kisipar helyzetéről /1. rész/
 sb0030 népfront-vita a kisipar helyzetéről /2. rész/
 sb0031 időjárásjelentés
 sb0032 az országgyűlés terv- és költségvetési biz. ülése /1. rész/
 sb0033 az országgyűlés terv- és költségvetési biz. ülése /2. rész/
 sb0034 pályázati határidő meghosszabbítása
 sb0035 elhunyt béres győző
 sb0036 100. születésnap
 sb0037 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /3. rész/
 sb0038 a szakszervezetek országos tanácsának ülése /4. rész/
 sb0039 húsáruház győrött
 sb0040 megjelent a társadalmi szemle decemberi száma
 /folyt. köv./ er
 21.21 161283 1772

--

sb0108 4 180 mtib2064

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 magyar-szovjet közlekedési tárgyalások
 sb0042 hétvége a közművelődési intézményekben
 sb0043 magyar-holland vetőmagtermeltető vegyesvállalat alakult
 sb0044 nyugdíjas munkások karácsonya salgótarjánban
 sb0045 megyei nemzetiségi bizottság
 sb0046 magyar-osztrák tudományos együttműködési megállapodás
 sb0047 koszoruzási ünnepség szántó zoltán urnájánál
 sb0048 buzágh aladár-díjat átadása
 sb0049 koszoruzás sólyom lászló sirjánál
 sb0050 újjászületett a szatoki nevelőotthon
 sb0051 125 éves a szekszárdi nyomda
 sb0052 benkő imre fotókiállítása
 sb0053 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0054 a környező országok időjárása
 sb0055 neb-ülés pécsen
 sb0056 aranyvasárnap az aluljárókban
 sb0057 jubiláló filmstudio
 sb0058 új patika gyulán
 sb0059 a legkisebb magyar fuvósok
 sb0060 jégtörés együttműködéssel
 sb0061 megnyílt a poszterház
 sb0062 autó-sorszámok
 sb0063 az „arcképvázlat történelmi ....
 sb0064 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0065 elhunyt petrik imre

a

sb0066 17 ezer ónkatoná
 sb0067 oklevelet kaptak ...
 sb0068 glatz-kiállítás salgótarjánban
 sb0069 vízműavatás zsenyén
 sb0070 marjai józsef köszöntése
 sb0071 ózd várost is bekapcsolták
 sb0072 közlekedési tervegyeztető ...
 sb0073 havasi ferenc látogatása
 sb0074 lóránit jános festőművész ...
 sb0075 befejeződött ... /1. rész/
 sb0076 befejeződött ... /2. rész/
 sb0077 aláírták a jövő évi
 sb0078 finn festőművész kiállítása
 sb0079 szabolcsi téli tárlat
 sb0080 a szot ülése /5. rész/
 /folyt. köv./ mz/ig
 21.21 161283 1511

--

sb0109 4 180 mtib2065

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 a szot ülése /6. rész/
 sb0082 béres jeno festőművész kiállítása
 sb0083 a vizuális művészeti hónap
 sb0084 25 éves a budapest táncgyűttes
 sb0085 elutazott a berlini pártküldöttség
 sb0086 luther márton emlékezete
 sb0087 a budapesti pártbizottság...
 sb0088 átadták a művészeti alap nívódíjait
 sb0089 üdvözlő távirat
 sb0090 időjárásjelentés
 sb0091 kitüntetés ráth károly
 sb0092 hazaérkezett moszkvából
 sb0093 tanácsülések: a költségvetési ...
 sb0094 crossbar telefonközpont
 sb0095 somogyi képviselők ülése
 sb0096 a szerelem ára - bemutató
 sb0097 hamlet-bemutató kaposvárrott
 sb0098 rendezvények a nemzeti ...
 sb0099 operabemutató győrött
 sb0100 sartre-bemutató csabán
 sb0101 randevu a jókai klubban
 sb0102 hangverseny kodály zoltán ...
 sb0103 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0104 tartalomjegyzék /2. rész/

a

bel

- 74 -

1983.12.16.

sb0105 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: sebestyén tibor
halasi györgy
izsák erika
fehér péter

- v é g e -

/mti/ mz/ig
21.22 161283 1168

as

..-

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0081x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. december 17.

bel

s z o m b a t
-----

sb0001 4 130 mtib1001

a rakétatelepítés kezdete után - sarkadi nagy barna nyilatkozata
/1. rész/

1983. december 17. - most, hogy az amerikai egyesült államok megkezdte a középtávolságu rakéták nyugat-európai telepítését, megsokasodtak a nemzetközi békemozgalom jövője körüli kérdőjelek. egyes körökben visszhangra találtak a további küzdelem kilátástalanságát hirdető eszmék, nézetek, veszélyeztetve a közelmúltban kialakulni látszó egységet. sarkadi nagy barna, az országos béketanács főtitkára e kérdések kapcsán seregi lászlónak, az mti munkatársának a következőket mondotta:

- a nemzetközi békemozgalom egy csatája kétségkívül elveszett, de úgy gondolom, hogy a harc végső kimenetele még korántsem dőlt el. a feladat továbbra is: akadályozzuk meg egy nukleáris konfliktus kirobbanását. az utóbbi hetek eseményei ugyan valamelyest visszavetették a békemozgalmakat, ám nap nap után látjuk és halljuk, hogy megújult erővel ismét százezrek tiltakoznak az emberiséget fenyegető „utolsó járvány”, az atomháboru elkerüléséért. nyugat-európában mindennaposak a tüntetések, ezeket tartóztatnak le amiatt, mert vállalni merik legjobb meggyőződésüket, azt, hogy ezt a világot, a civilizáció vívmányait meg kell menteni.

- a telepítések megkezdődtek, s ez olyan objektív tény, amellyel szembe kell néznünk. igaz, korábban sem voltak, nem lehettek illúzióink. tudtuk, hogy az imperialista körök a kialakult tényleges erőegyensuly megbontására törekednek. ahogy fokozták